

Леся ПРОХОРЕНКО
Віра ФЕСЕНКО

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для осіб з особливими освітніми потребами (F 70)

2 КЛАС
частина 1

Л. І. ПРОХОРЕНКО
В. Г. ФЕСЕНКО

МАТЕМАТИКА

навчальний посібник для осіб
з особливими освітніми потребами
(F 70)

2 клас

(у 2-х частинах)

Частина 1

*Схвалено для використання в освітньому
процесі*

Київ 2024

ВИДАВНИЦВО АТЛАНТ

Схвалено для використання в освітньому процесі

Рішення експертної комісії Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» зі спеціальної педагогіки від 05 березня 2024 року (протокол № 2) зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 6.0003- 2024.

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— початок уроку

— запам'ятай

— корекційно-розвивальні завдання

П87

Прохоренко Л.І., Фесенко В.Г.
Математика: навчальний посібник для
осіб з особливими освітніми потребами (F70)
2 клас (у 2-х частинах), частина 1 — Київ:
ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024. — 128 с: іл.)

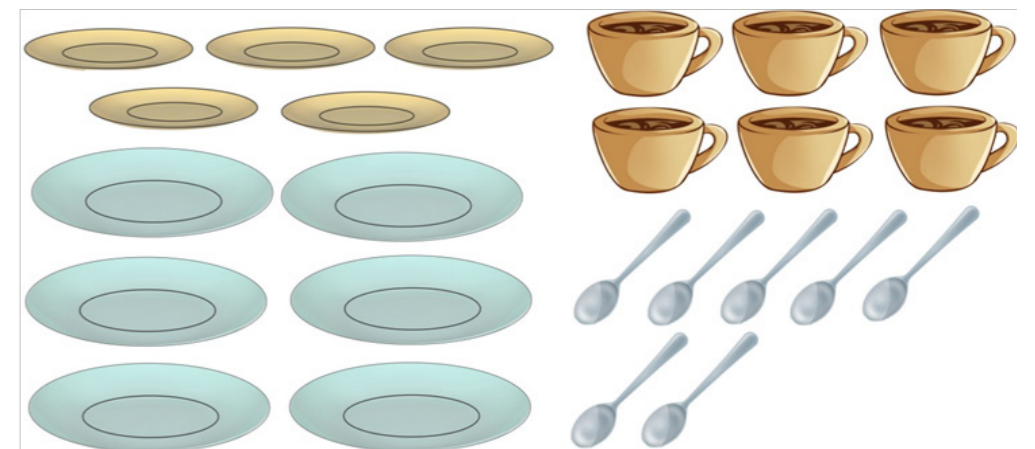
ISBN 978-617-8159-66-5

© Прохоренко Л.І., Фесенко В.Г., 2024
© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024
оригінал-макет, художнє оформлення, 2024

ЧИСЛА, АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ З ЧИСЛАМИ. ВЕЛИЧИНИ НУМЕРАЦІЯ В МЕЖАХ 10 (ПОВТОРЕННЯ)

2. Полічи. Назви відповідне число до кожної групи предметів.

3. Скільки всього предметів, якщо м'яч – третій ліворуч і четвертий праворуч?

4. Знайди загублені числа.

		3		5			8	9	10
10			7		5			2	

5. Прочитай таблиці додавання і віднімання чисел 2 і 3.

$$\begin{aligned} 1 + 2 &= 3 \\ 2 + 2 &= 4 \\ 3 + 2 &= 5 \\ 4 + 2 &= 6 \\ 5 + 2 &= 7 \\ 6 + 2 &= 8 \\ 7 + 2 &= 9 \\ 8 + 2 &= 10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 - 2 &= 1 \\ 4 - 2 &= 2 \\ 5 - 2 &= 3 \\ 6 - 2 &= 4 \\ 7 - 2 &= 5 \\ 8 - 2 &= 6 \\ 9 - 2 &= 7 \\ 10 - 2 &= 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 1 + 3 &= 4 \\ 2 + 3 &= 5 \\ 3 + 3 &= 6 \\ 4 + 3 &= 7 \\ 5 + 3 &= 8 \\ 6 + 3 &= 9 \\ 7 + 3 &= 10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4 - 3 &= 1 \\ 5 - 3 &= 2 \\ 6 - 3 &= 3 \\ 7 - 3 &= 4 \\ 8 - 3 &= 5 \\ 9 - 3 &= 6 \\ 10 - 3 &= 7 \end{aligned}$$

6.

$$\begin{aligned} 1 + 2 \\ 4 + 3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 + 3 \\ 8 - 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 10 - 3 \\ 6 + 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 5 + 3 \\ 9 - 2 \end{aligned}$$

7. Що ти бачиш на малюнку? Які предмети не належать до шкільного приладдя?

1. Скільки одиниць у десятку?

2. Додай до десяти паличок ще 3. Скільки всього буде паличок?

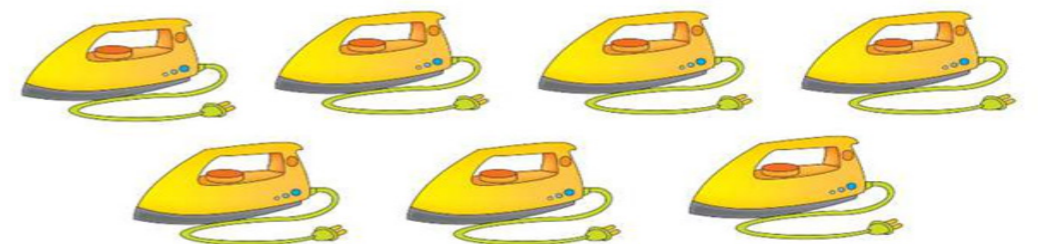
3. Полічи. Скільки котиків? Лічи від третього, п'ятого, другого котика. Скільки кроликів? Лічи від чорного кролика, рудого, білого.

4. Полічи. Який за порядком хлопчик у зеленій сорочці? Хлопчик у блакитних штанцях? Дівчинка у червоній сукні? Дівчинка у жовтій спідниці? Який за порядком тато? Матуся?

5. Полічи. Скільки прасок? Починай лічити від першої, другої, четвертої праски.

6. Прочитай таблиці додавання і віднімання чисел 4 і 5.

$$\begin{array}{l} 1 + 4 = 5 \\ 2 + 4 = 6 \\ 3 + 4 = 7 \\ 4 + 4 = 8 \\ 5 + 4 = 9 \\ 6 + 4 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 - 4 = 1 \\ 6 - 4 = 2 \\ 7 - 4 = 3 \\ 8 - 4 = 4 \\ 9 - 4 = 5 \\ 10 - 4 = 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 1 + 5 = 6 \\ 2 + 5 = 7 \\ 3 + 5 = 8 \\ 4 + 5 = 9 \\ 5 + 5 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 - 5 = 1 \\ 7 - 5 = 2 \\ 8 - 5 = 3 \\ 9 - 5 = 4 \\ 10 - 5 = 5 \end{array}$$

7. Обчисли за таблицею.

$$\begin{array}{l} 5 + 1 \\ 10 - 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 - 4 \\ 2 + 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 + 4 \\ 9 - 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 4 + 3 \\ 9 - 5 \end{array}$$

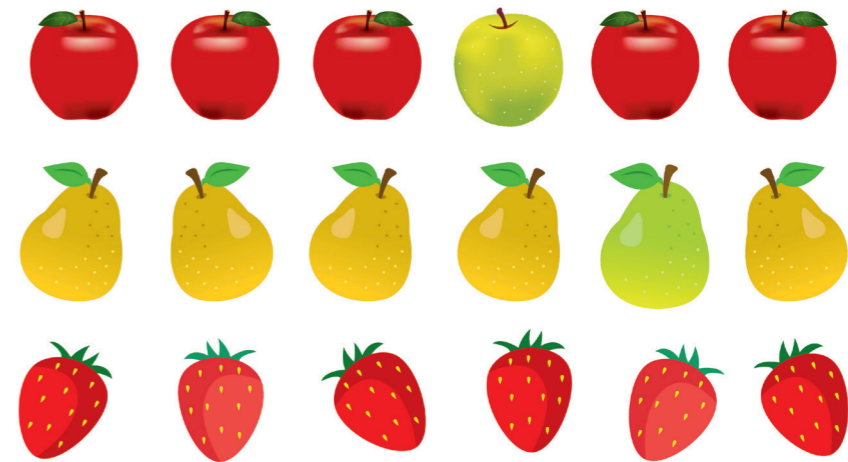
8. Знайди шкільні ситуації. Поясни чому?

1. Полічи. Скільки тварин? Починай лічити від коня, собаки, півня, ката.

2. Полічи яблука. Яке за порядком жовте яблуко? Полічи двійками груші від третьої. Яка за порядком зелена груша? Скільки ягід полуниці?

3. Прочитай таблиці додавання і віднімання чисел 6 і 7.

$$\begin{array}{l} 1 + 6 = 7 \\ 2 + 6 = 8 \\ 3 + 6 = 9 \\ 4 + 6 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 7 - 6 = 1 \\ 8 - 6 = 2 \\ 9 - 6 = 3 \\ 10 - 6 = 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 1 + 7 = 8 \\ 2 + 7 = 9 \\ 3 + 7 = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 - 7 = 1 \\ 9 - 7 = 2 \\ 10 - 7 = 3 \end{array}$$

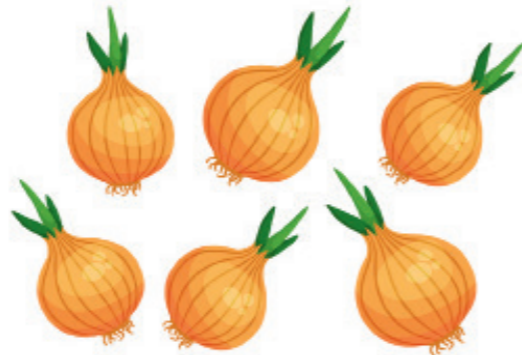
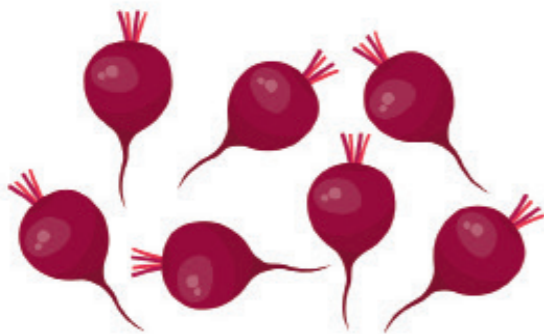
4. Склади за малюнком вирази на додавання і віднімання.
Розв'яжи.

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

5. Порівняй. Яких овочів більше?

6. Знайди три відмінності.

ЗНАКИ >, <, =.

1. Поклади 1 олівець і 2 олівці. Порівняй.
Поклади 2 і 3 круга. Порівняй.
Поклади 2 ручки і ще 2 ручки. Порівняй.

2.

$2 > 1$
більше

$1 = 1$
дорівнює

3.

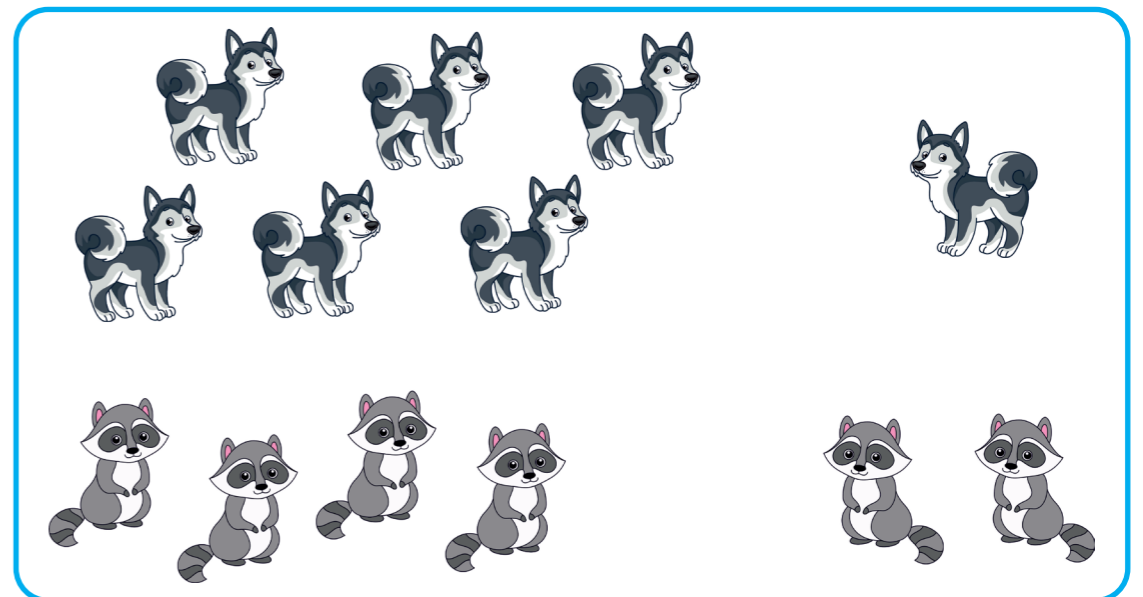

$1 < 2$
менше

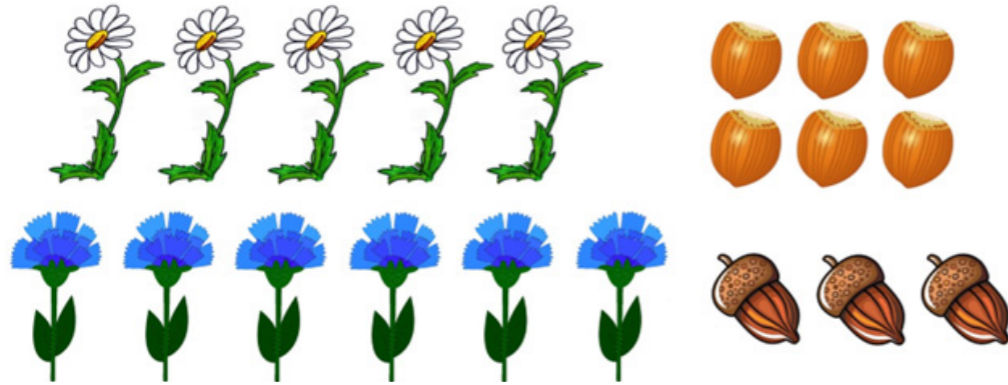

$2 = 2$
дорівнює

4. Порівняй єнотів і песиків. Склади вирази за малюнками.

5. Порівняй ромашки і горішки; волошки і жолуді.

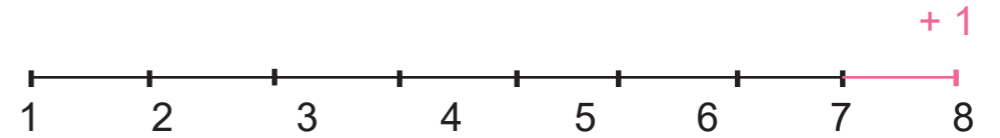
6. Полічи песиків; полічи овочі. Порівняй овочі і ягоди. Які ще предмети зображені на малюнку?

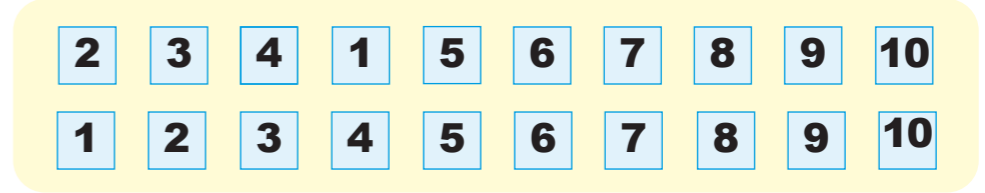
1. Прочитай числовий ряд.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Як отримати число 8?

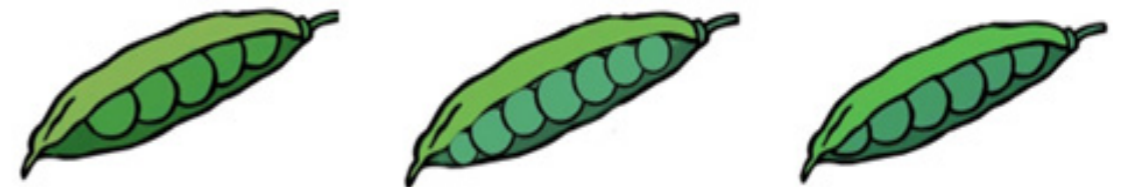
2. Заблукало число. Знайди його місце у числовому ряду.

3. Обчисли вирази.

$5+2$	$8+1$	$5+5$	$4+5$
$6+3$	$5+4$	$5+1$	$9+1$

4. Скільки горошин у кожному стручку? Порівняй горошини у першому стручку і другому; у другому і третьому.

5. Вимірй довжину відрізків. На скільки сантиметрів другий відрізок довший від першого?

6. Гра «Я школяр». Склади розповідь про школу.

1. Порівняй малюнки. Які знаки $<$, $>$, $=$ можна поставити між ними?

2. Які числа пропущено?

3. Склади вираз на додавання за малюнком. Обчисли його.

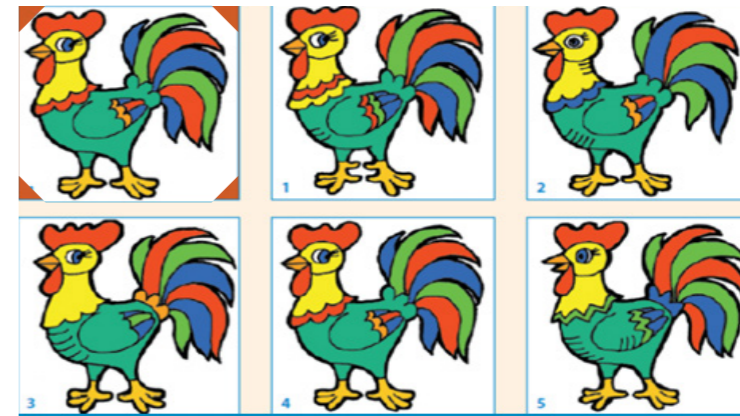
4. Порівняй цукерки. Порівняй тістечка. Постав відповідні знаки.

5. Склади за малюнком вирази на віднімання. Обчисли.

6. Ігрові вправи на спостережливість і подальше відтворення: «Знайди подібного півня».

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

1. 2 це 1 і 1 3 це і 3 це і

2. Розглянь склад чисел 4, 5, 6, 7.

Поясни, 4 це і ; 5 це і

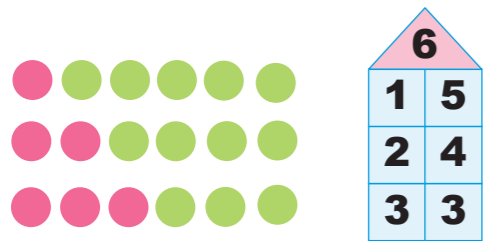

4	
1	3
2	2
3	1

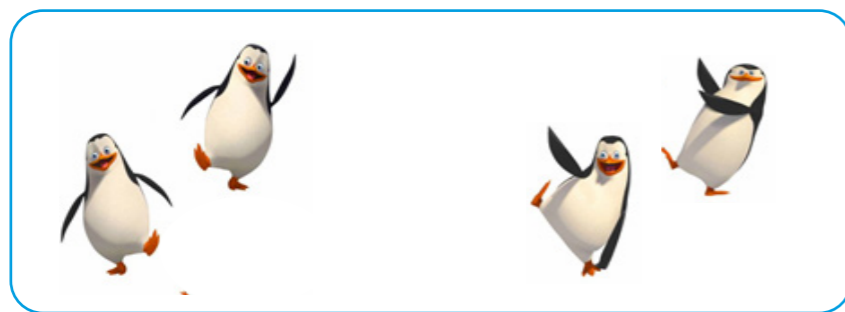

5	
1	4
2	3
3	2
4	1

Поясни, 6 це і ; 7 це і

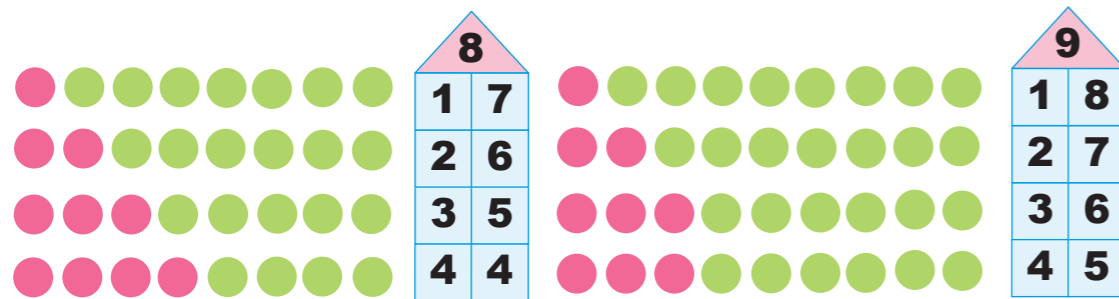

2. Продовж, 4 це і

3. Розглянь склад чисел 8 і 9.

Поясни, 8 це і 9 це і

4. Скільки паличок? Які фігури з них склали?

5. У пеналі 1 ручка і 5 олівців. Скільки ручок і олівців у пеналі разом?

ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 10. НАЗВИ ЧИСЕЛ ПРИ ДОДАВАННІ

1. Доданок Доданок Сума

$$1 + 2 = 3$$

2.

$$2 + 2 = 4$$

$$1 + 1 = 2$$

3. Прочитай.

$$1 + 1 = 2$$

$$2 + 1 = 3$$

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 1 = 4$$

$$3 + 2 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

$$4 + 1 = 5$$

4. У виразах назви доданки і суму.

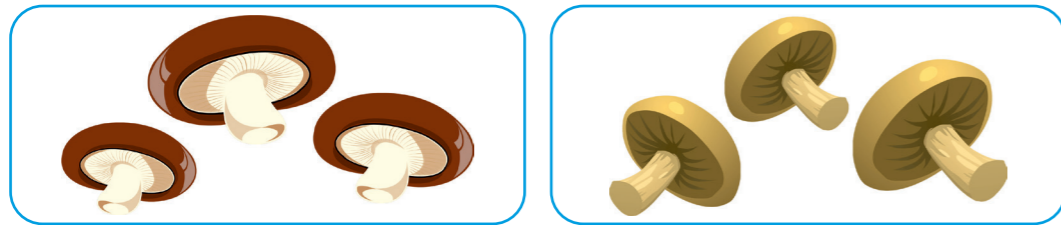
$$8 + 1 = 9$$

$$5 + 2 = 7$$

5. Склади вирази на додавання. Обчисли.

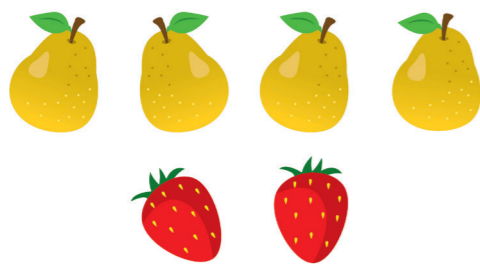
6.

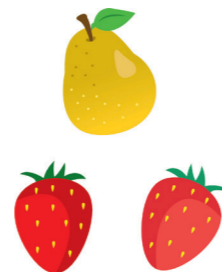
Разом –?

1. Склади за малюнком вирази на додавання.

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

2. Прочитай.

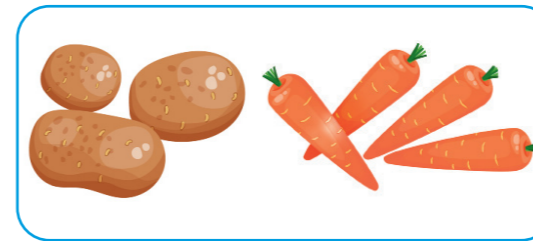
$$1 + 2 = 3$$

$$4 + 3 = 7$$

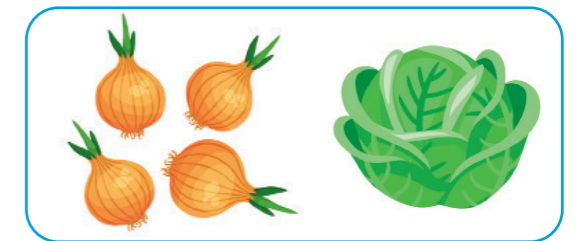
$$4 + 5 = 9$$

$$3 + 5 = 8$$

3. Склади вирази на додавання.

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

4. Виконай за зразком.

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 1 = 3$$

$$4 + 5 = 9$$

$$4 + \square = 9$$

$$4 + 6 = 10$$

$$\square + 4 = 10$$

$$3 + 6 = 9$$

$$\square + \square = \square$$

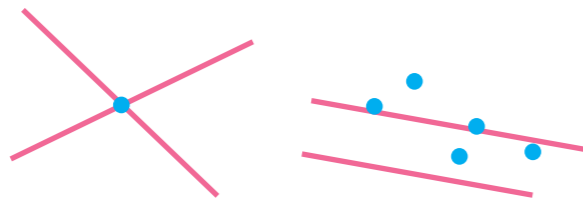
5. Знайди відмінності між малюнками.

ПРЯМА ЛІНІЯ

1.

Ліворуч показано перетин прямих. Прямі перетинаються у точці. Праворуч ще прямі, на одній з них дві точки.

2. Накресли у зошиті пряму лінію за допомогою лінійки.

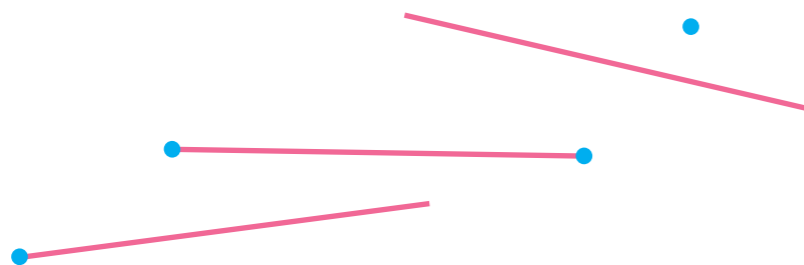
3. Розглянь прямі. Яка пряма проходить через одну точку? Яка пряма проходить через дві точки?

Накресли у зошиті пряму, яка проходить через одну точку.

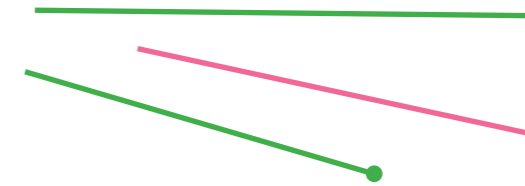

4.

Праворуч – точка. Під точкою – пряма. Дві точки, з'єднані частиною прямої – це відрізок. Частина прямої, яка обмежена 1 точкою – це промінь.

5. Знайди зайву фігуру. Поясни.

6. Ігрове завдання на розвиток сприймання, пам'яті, уваги: «Знайди відмінності між малюнками».

1. Назви числа при додаванні.

2 + 4 = 6

4 + 4 = 8

7 + 1 = 8

2.

2 + 3 = 5

3 + 2 = 5

Додавати числа можна у будь-якому порядку.

$$1 + 2 + 3 = 6$$

$$2 + 1 + 3 = 6$$

$$3 + 2 + 1 = 6$$

$$1 + 3 + 2 = 6$$

3. Обчисли вирази з доданком 3.

$$4 + 2$$

$$5 + 1$$

$$2 + 3$$

$$3 + 3$$

$$3 + 1$$

$$4 + 5$$

$$4 + 3$$

$$1 + 3$$

4. Обчисли вирази.

Назви перший доданок, другий доданок, суму.

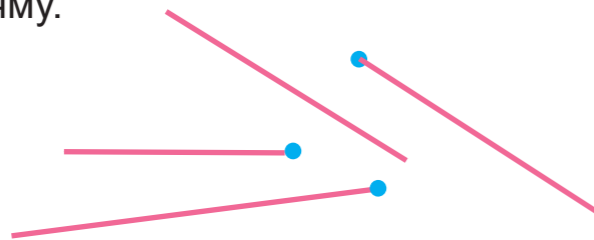
$$3 + 5$$

$$6 + 2$$

$$9 + 1$$

$$5 + 4$$

5. Знайди пряму.

6. На що схожий прямокутник?

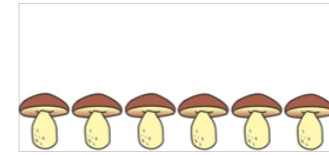

ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10. НАЗВИ ЧИСЕЛ ПРИ ВІДНІМАННІ

1.

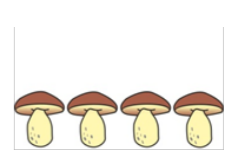
$$6 - 2 = 4$$

зменшуване

від'ємник

різниця

2. Прочитай вирази. Назви зменшуване, від'ємник, різницю.

$$5 - 3 = 2$$

$$3 - 2 = 1$$

$$7 - 5 = 2$$

$$9 - 1 = 8$$

3.

$$8 - 2 = 6$$

назви зменшуване

$$7 - 5 = 2$$

назви від'ємник

$$9 - 3 = 6$$

назви різницю

4. Обчисли лише ті вирази, в яких від'ємник 7.

$$7 + 2$$

$$10 - 7$$

$$9 + 1$$

$$10 - 6$$

$$8 - 7$$

$$8 - 2$$

$$5 + 7$$

$$9 - 2$$

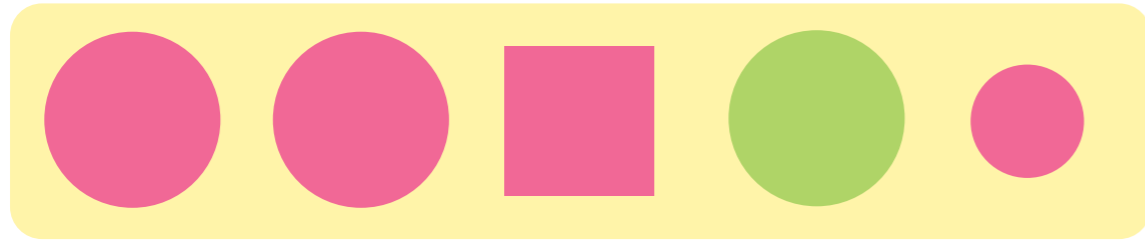
5. Склади вираз. Обчисли.

Залишилося?

$$\square - \square = \square$$

6. Знайди зайвий предмет.

1. Склади вирази на віднімання. Обчисли.

2. На скільки фломастерів менше, ніж олівців? Порівняй. Підбери відповідний знак: « < », « > », « = ».

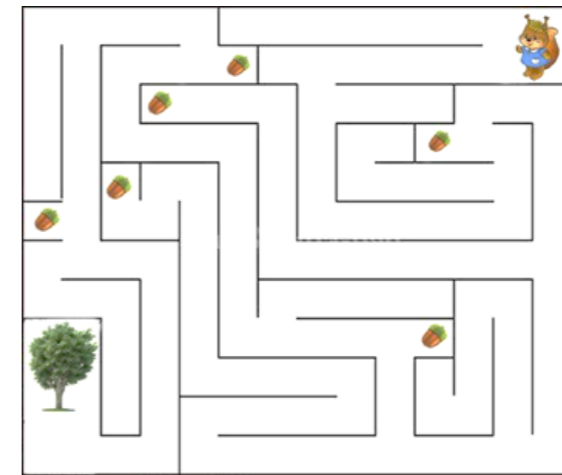
3. Склади вираз.

зменшуване	від'ємник	різниця
10	7	3

4. Склади вирази на віднімання.

5. Порівняй.

6. Завдання на розвиток просторової уваги: «Скільки горішків знайде білочка на шляху до дерева?»

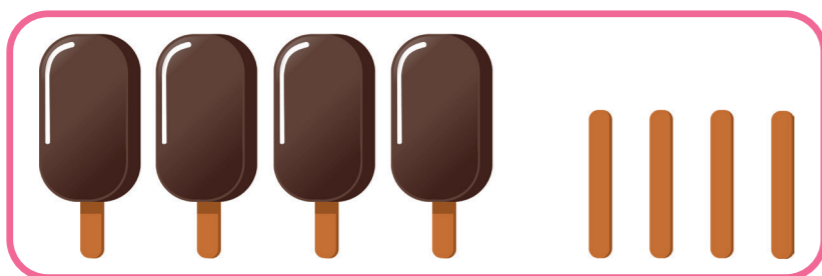

1. Склади вирази за малюнками. Обчисли їх.

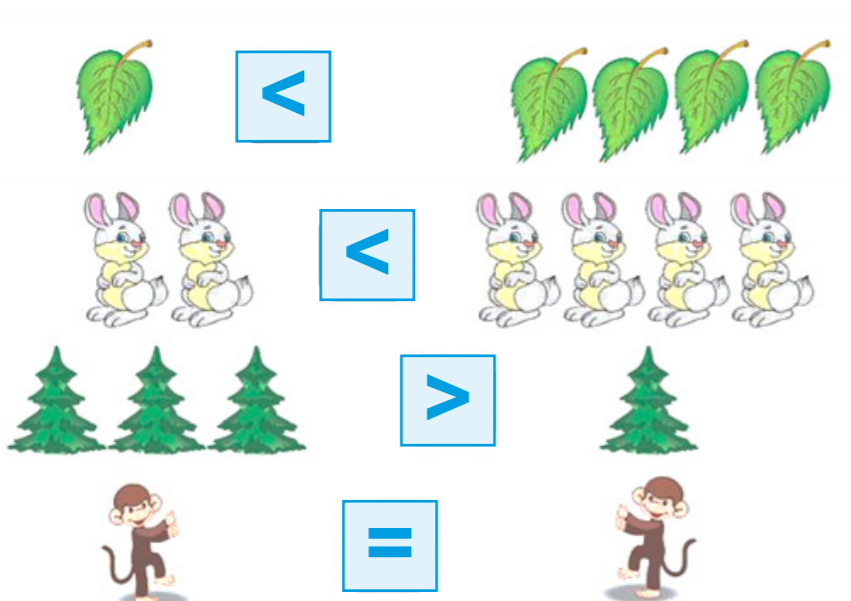

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

2. Поясни, чи вірно поставлені знаки $>$, $<$, $=$?

3. Обчисли вирази з від'ємником 5.

$$\begin{array}{r} 6 - 1 \\ 8 - 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 - 5 \\ 6 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 + 2 \\ 10 - 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 - 3 \\ 4 + 2 \end{array}$$

4. Прочитай вирази. Назви зменшуване, від'ємник, різницю.

$$8 - 3 = 5 \quad 3 - 2 = 1 \quad 9 - 7 = 2 \quad 10 - 1 = 9$$

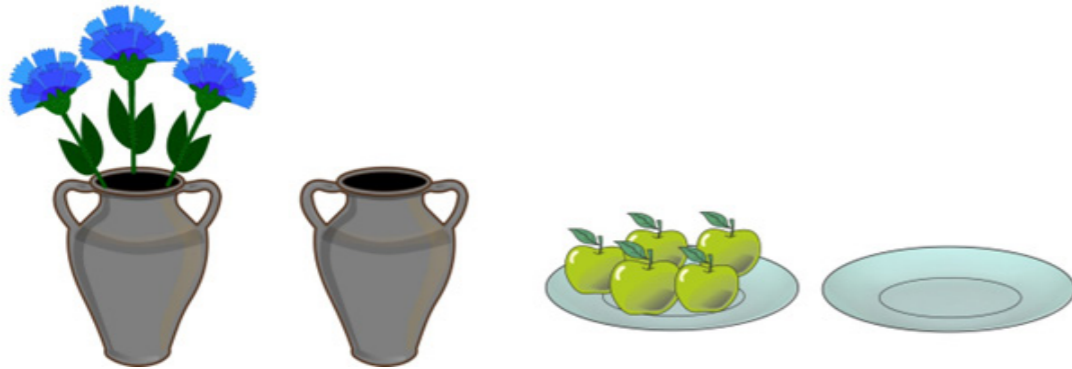
5. Розглянь малюнок до української народної казки «Коза-дереза». Скільки людей? Скільки тварин? Склади свої запитання до малюнку зі словом «Скільки».

**ЧИСЛО І ЦИФРА 0.
НУЛЬ ЯК КОМПОНЕНТ ДІЇ ДОДАВАННЯ**

1.

2.

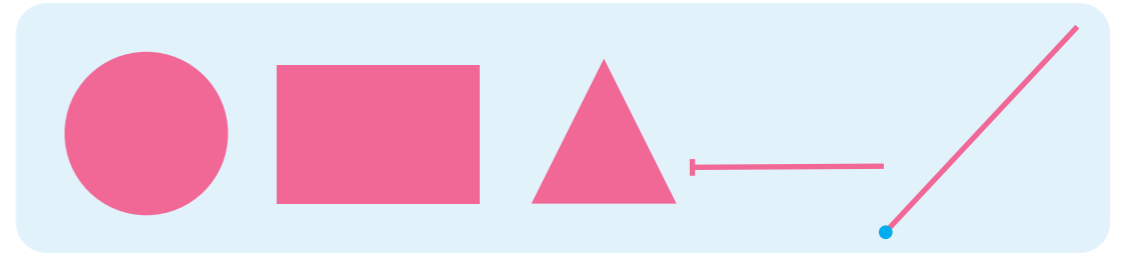
0

0 + 3 = 3

3. Склади і розв'яжи задачу.

Було	
Прибігло	
Стало	?

4. Назви фігури. Побудуй за допомогою лінійки пряму, яка проходить через дві точки.

5. Яке число потрібно вставити у кожне яблуко?

$$\text{apple} + \text{apple} = 8$$

$$\text{apple} = 3 \quad \text{apple} = 5$$

$$5 - \text{apple} = 2$$

НУЛЬ ЯК КОМПОНЕНТ ДІЇ ВІДНІМАННЯ

1. Склади вираз за малюнком. Обчисли.

$$\square - \square = \square$$

2.

$3 - 0 = \square$ $3 - 1 = \square$ $3 - 2 = \square$ $3 - 3 = \square$

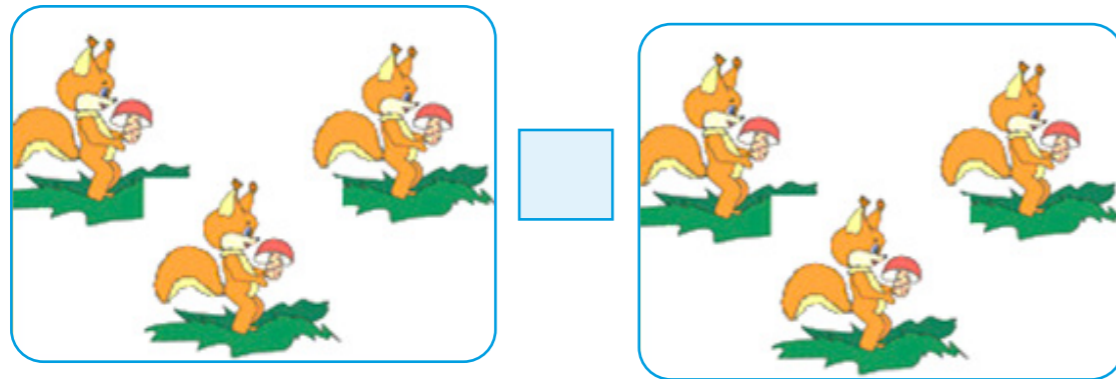
3. На скільки цуценят менше, ніж кошенят?

4

3

4. Скільки білочок? Скільки грибочків? Постав відповідний знак.

5. Прочитай вирази.

$5 + 0 = 5$
 $0 + 5 = 5$

$7 + 0 = 7$
 $0 + 7 = 7$

$4 - 0 = 4$
 $8 - 0 = 8$

$2 - 0 = 2$
 $9 - 0 = 9$

6. Обчисли.

$9 - 0$
 $4 + 0$

$5 + 0$
 $4 + 3$

$0 + 1$
 $10 - 0$

$7 - 0$
 $6 - 4$

МІРА ВАРТОСТІ

1. Назви номінал кожної монети.

Копійки –

Гривні –

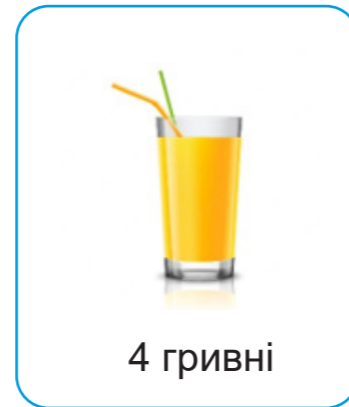
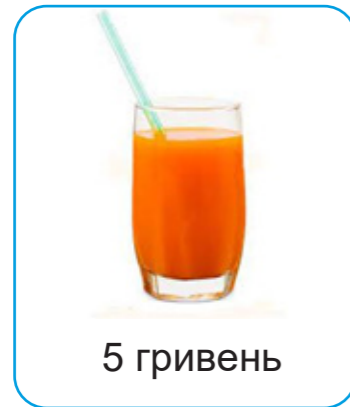
2. На столі 5 монет. Сергійку потрібно взяти 5 копійок. Скільки всього монет може взяти хлопчик?

3. Склади і розв'яжи задачу.

Було – 	Витратили – 	Залишилося – ?
---	--	-------------------

4. Порівняй.

5. Перевір відповіді, додаючи числа в іншому порядку.

$2 + 8 = 10$ $1 + 3 = 4$ $4 + 4 = 8$ $3 + 6 = 9$

6. Поглянь на малюнок. Що зображено? Де знаходяться люди? Що роблять діти? Що роблять дорослі?

Діти, а чи часто вам доводиться бувати в магазині? Які будуть наступні дії героїв малюнка? А що вам відомо про слово «гроші»? Що означає слово «вартість»?

1. Запиши, скільки всього грошей на кожному малюнку.

2. Розміняй 10 гривень, 5 гривень.

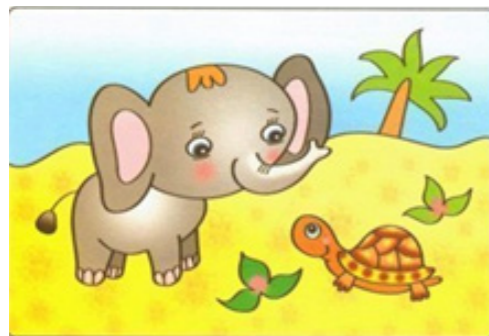
3. Склади і розв'яжи приклади.

Доданок	6	Зменшуване	8
Доданок	3	Від'ємник	5
Сума	?	Різниця	?

4. Придумай і розв'яжи задачу за малюнком.

Було	Витратили	Залишилось
		?

5. Знайди налюнках відмінності.

1. Склади і розв'яжи задачі.

4 3

Скільки?

4 стільки ж

Скільки?

2. Допоможи котику Мурчику піймати рибку. Чим більше правильних відповідей, тим більше він зловить.

$4 + 2$ $7 + 3$
 $8 - 3$
 $10 - 5$ $9 - 4$
 $7 - 2$
 $9 + 1$ $10 - 0$

3. Розташування прямих може бути горизонтальним, вертикальним, під нахилом.

Накресли у зошиті горизонтальну пряму.

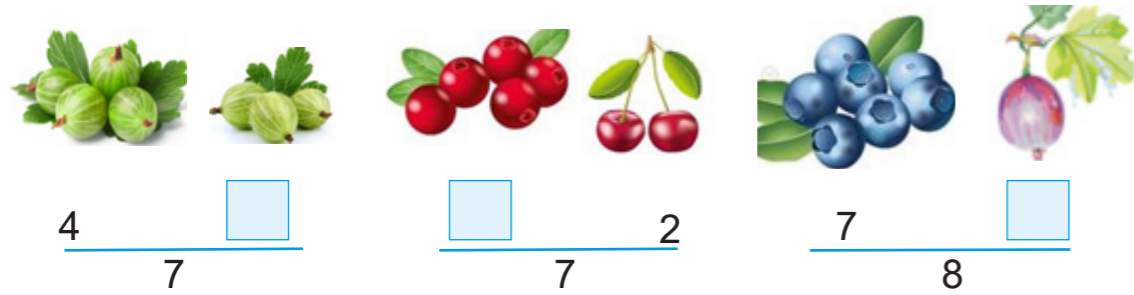
4. Знайди невідомий доданок.

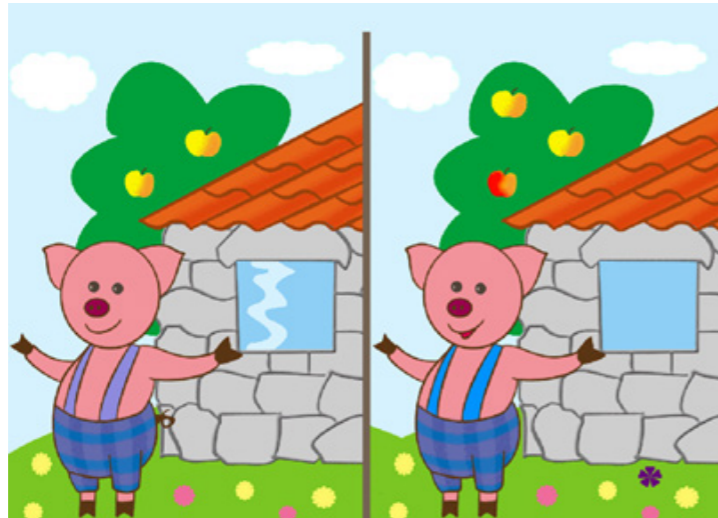
$5 + \square = 8$

$\square + 3 = 8$

5. За малюнками знайди невідомий доданок.

6. Знайди відмінності.

1. Побудуй у зошиті пряму, яка проходить через дві точки.

2. Склади приклад на віднімання за малюнком.

3. Добери невідомий доданок. Обчисли вирази.

$\square + 3 = 8$ $5 + \square = 9$ $2 + \square = 7$

4. Запиши у зошит. Порівняй. Постав відповідні знаки.

$1 < 3$ $4 \square 8$ $6 \square 3$ $10 \square 5$

$5 \square 3$ $7 \square 7$ $4 \square 2$ $9 \square 7$

5. Обчисли вирази. Назви числа при додаванні.

$5 + 4$ $4 + 6$ $3 + 2$ $7 + 1$

6. Знайди відмінності між малюнками.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ЗМЕНШУВАНОВОГО СПОСОБОМ ПІДБОРУ

1. Обчисли.

9	-	2	=	7
зменшуване		від'ємник		різниця

8 - 5	10 - 8	9 - 3	9 + 1
7 - 3	4 - 2	8 - 5	1 + 8

2. Склади задачу за малюнком.

Зменшуване	-	Від'ємник	=	Різниця
Було ?		Поїхало 4		Залишилося 5

3. Добери потрібні числа.

7 - 1 = 6 - 5 = 1 - 2 = 5 - 2 = 2

4. Склади вираз на віднімання. Обчисли.

5. Добери потрібні числа.

- 1 = 4 - 8 = 2 - 1 = 5 - 3 = 3

6. Порівняй.

8 > 7 6 < 8 8 > 5 4 < 8
 7 8 8 6 5 8 8 4

1. Склади і розв'яжи задачу.

Було	Використали на торт	Залишилося
	?	5

2. Знайди невідоме зменшуване.

- 4 = 4 - 2 = 7 - 3 = 6
 - 3 = 6 - 5 = 1 - 2 = 4

3. За малюнком склади і розв'яжи задачу.

Росло	Зірвали	Залишилося
		?

4. Якими монетами можна дати 10 гривень здачі?

5. Обчисли.

$6 - 4 =$

$7 - 3 =$

$8 - 7 =$

$9 - 1 =$

$4 + 3 =$

$2 - 3 =$

$10 - 4 =$

$4 + 5 =$

$7 - 3 =$

$6 + 2 =$

$1 + 8 =$

$5 - 0 =$

1. Спиши числа, заповнюючи пропуски.

1	2	4	5	
	2	3		7

2. Обчисли вирази.

$\square - 5 = 4$

$\square - 2 = 2$

$\square - 7 = 3$

$\square - 1 = 4$

$\square - 7 = 1$

$\square - 4 = 6$

3. Порівняй. Постав відповідний знак.

$1 < 3$

$4 \square 8$

$6 \square 3$

$10 \square 5$

$5 \square 3$

$7 \square 7$

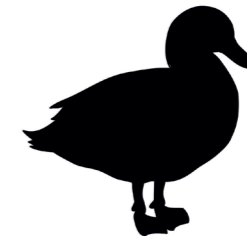
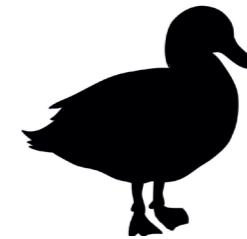
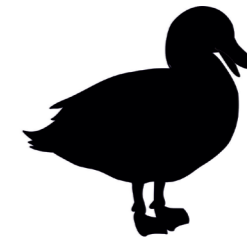
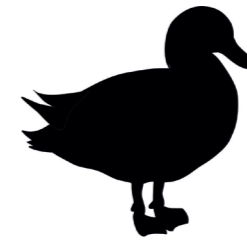
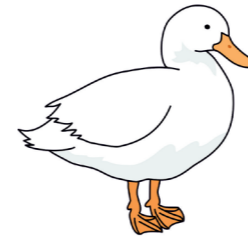
$4 \square 2$

$9 \square 7$

4. Накресли в зошиті пряму, яка проходить через одну точку.

5. Завдання на розвиток уваги: «Знайди силует гуски ліворуч».

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ВІД'ЄМНИКА СПОСОБОМ ПІДБОРУ

1. На тарілці було 5 груш, я відклав на іншу тарілку 2 груші. Залишилось 3 груші.

5 – зменшуване, 2 – від'ємник, 3 – різниця.

Запишемо вираз за малюнком.

$5 - 2 = 3$

Щоб знайти невідомий від'ємник, треба від зменшуваного відняти різницю.

2. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

Було	Подарував Миколі	Залишилося
	?	

Пояснення:

У мене було п'ять іграшкових автомобілів, я подарував Миколі кілька автомобілів. У мене залишилось два автомобілі. Скільки автомобілів я подарував Миколі?

Міркуємо так:

Слово «подарував» вказує, що автомобілів стало менше. Я подарував не всі автомобілі, отже, подарував частину, а частина знаходиться дією віднімання. Треба від цілого числа — числа автомобілів, що були у мене, відняти частину — число автомобілів, що залишились. Отже, від числа 5 відняти 2, буде 3.

3. Знайди невідомий від'ємник.

$7 - \square = 5$ $8 - \square = 2$ $8 - \square = 4$ $7 - \square = 2$

4. У парі чисел назви менше число.

4 і 6 9 і 8 7 і 2 2 і 1 4 і 4 5 і 3

5. Усі ці предмети схожі на коло. Назви їх.

6. Допоможи білочці зібрати горішки.

$0 + 4$ $3 + 4$ $5 - 4$ $7 - 1$ $6 - 4$ $8 - 3$

1. Усі ці предмети схожі на прямокутник. Назви їх.

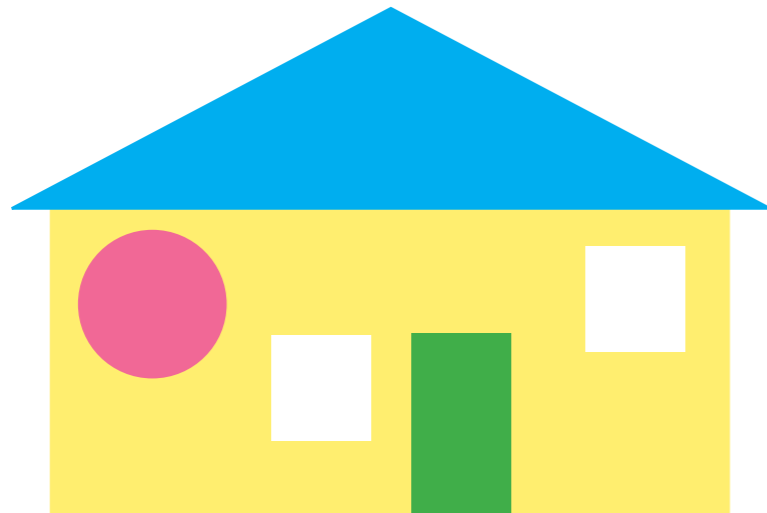
2. Склади і розв'яжи задачу.

Було	З'їли	Залишилося
	?	

3. Обчисли вирази, в яких від'ємник 7.

$7 + 2$	$10 - 7$	$9 + 1$	$7 - 6$
$7 - 7$	$8 - 7$	$5 + 7$	$9 - 7$
$7 - 2$	$7 - 4$	$7 - 5$	$4 + 3$

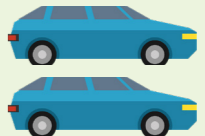
4. З яких геометричних фігур складено будиночок?

 5. Завдання на розвиток мислення, уваги, розширення словникового запасу, мовленнєвого обґрунтування: «Знайди помилку художника» (визначення неправдивих зображень, формулювання сюжету).

1. Склади і розв'яжи задачу.

Стояло	Поїхало	Залишилося
	?	

2. На які геометричні фігури схожі ці предмети?

 5. Знайди різницю між малюнками.

1.

$7 - 3 = \square$

$\square - 4 = 2$

$1 + 9 = \square$

$3 - \square = 2$

$8 - 5 = \square$

$2 + 7 = \square$

2. Який знак «+» чи «-» потрібно поставити замість мишенят?

$5 \text{ mice} - 4 = 9$

$8 \text{ mice} + 1 = 7$

$6 \text{ mice} + 2 = 8$

$4 \text{ mice} - 2 = 2$

$3 \text{ mice} + 3 = 6$

$7 \text{ mice} - 1 = 6$

3. З кожної пари випиши більше число.

3 і 4

5 і 9

6 і 7

10 і 2

4 і 2

5 і 8

4. Обчисли вирази.

$2 + 7$

$10 - 8$

$8 + 2$

$9 - 1$

$4 + 4$

$5 + 5$

$9 - 0$

$6 + 0$

5. Завдання на розвиток мислення, уваги, розширення словникового запасу, мовленнєвого обґрунтування: «Знайди помилку художника» (визначення неправдивих зображень, формулювання сюжету).

1. За малюнком склади і розв'яжи задачу на додавання.

2. Зроби за зразком.

$$9 + 1 = 10 \quad 5 + 3 = 8 \quad 3 + 4 = 7 \quad 2 + 4 = 6$$

$$10 - 9 = 1 \quad 8 - \square = \square \quad \square - \square = \square \quad \square - \square = \square$$

$$10 - 1 = 9 \quad 8 - \square = \square \quad \square - \square = \square \quad \square - \square = \square$$

3. За малюнком склади і розв'яжи задачу на віднімання.

4.

У виразі $5 - 2 = 3$ вкажи:
 Зменшуване —
 Від'ємник —
 Значення різниці —

У виразі $4 + 5 = 9$ вкажи:
 Перший доданок —
 Другий доданок —
 Сума —

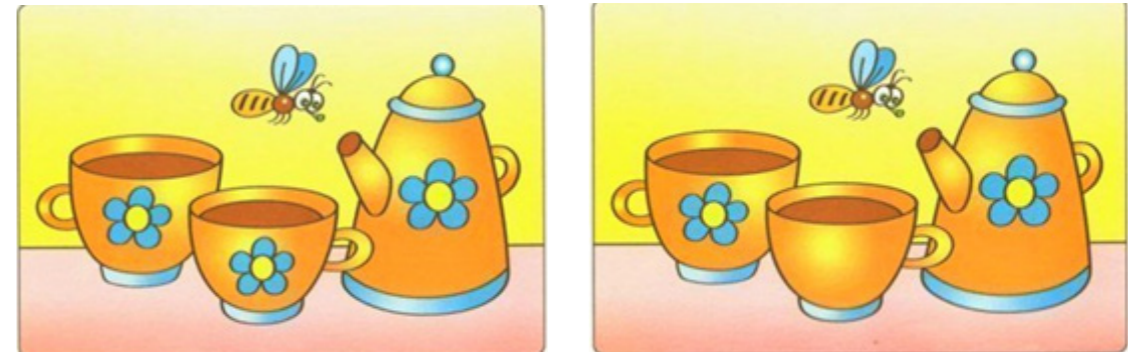
5. Добери дію.

$$6 \square 3 = 9 \quad 4 \square 3 = 7 \quad 10 \square 5 = 5 \quad 3 \square 0 = 3$$

$$9 \square 2 = 7 \quad 6 \square 1 = 7 \quad 7 \square 2 = 5 \quad 0 \square 3 = 3$$

6. Знайди відмінності між малюнками.

НУМЕРАЦІЯ В МЕЖАХ 20

1. Скільки одиниць у десятку?

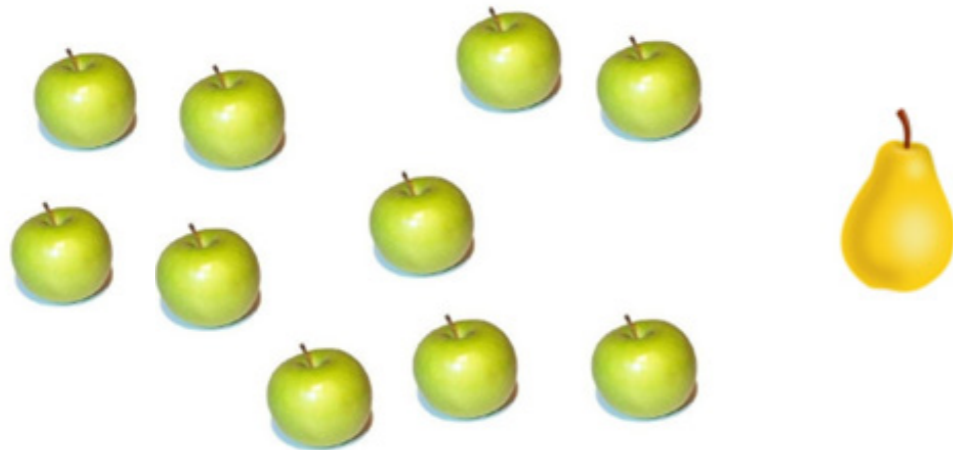
2. Додай до десяти ще 1 паличку. Скільки всього буде паличок?

Додай до десяти ще 2 палички. Скільки всього буде паличок?

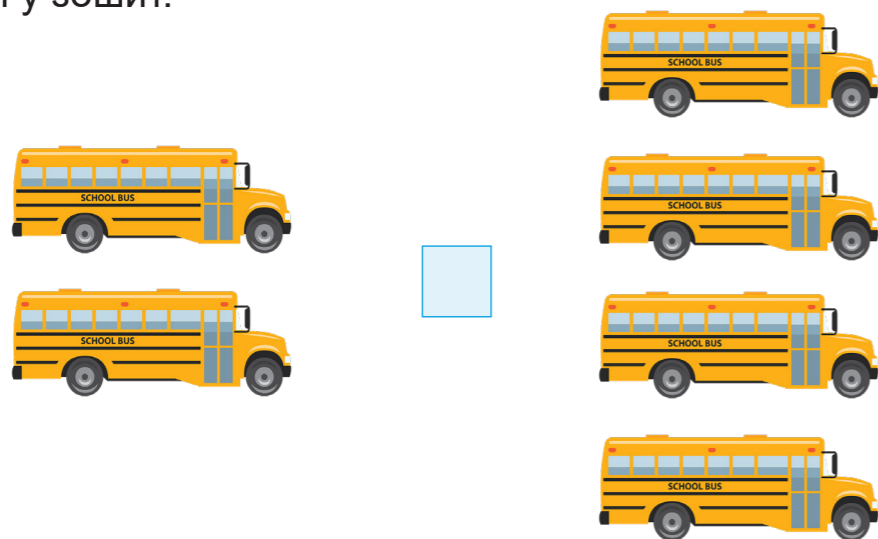
3. Скільки на малюнку яблук? Скільки груш?

4. Поясни, як складено приклади на віднімання? Знайди різниці. Назви кожне число у прикладі.

		?			?
$6 - 1 = \square$			$3 - 1 = \square$		

5. Порівняй. Підбери відповідний знак: «<», «>», «=». Запиши у зошит.

6. На скільки 10 більше, ніж 4? На скільки 5 більше, ніж 2? На скільки 7 менше, ніж 9? На скільки 6 менше, ніж 10?

1.

один	$1 + 10$
десять	$10 + 1$
один на десять — одинадцять	11
два	$2 + 10$
десять	$10 + 2$
два на десять — дванадцять	12

2. Полічи фрукти на кожному малюнку.

Десять або десяток 10

Одинадцять 11

Дванадцять 12

3. Порахуй гроші і полічи.

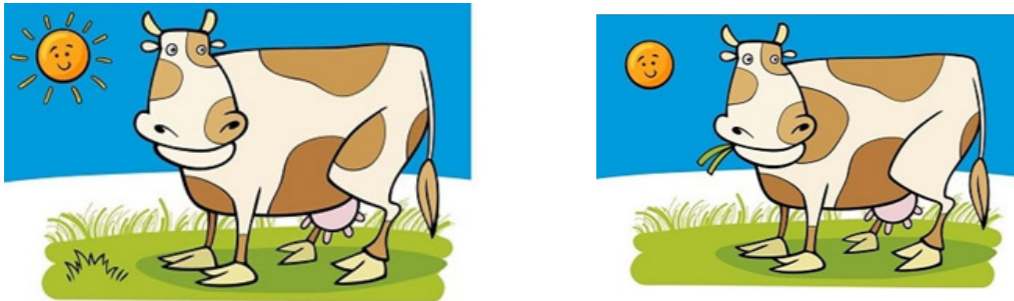

4. Обчисли вирази на додавання.

$9 - 5 =$	$6 + 3 =$	$4 + 4 =$	$8 - 3 =$
$7 - 3 =$	$1 + 8 =$	$10 - 2 =$	$3 + 2 =$

5. Знайди відмінності між малюнками.

1. Полічи.

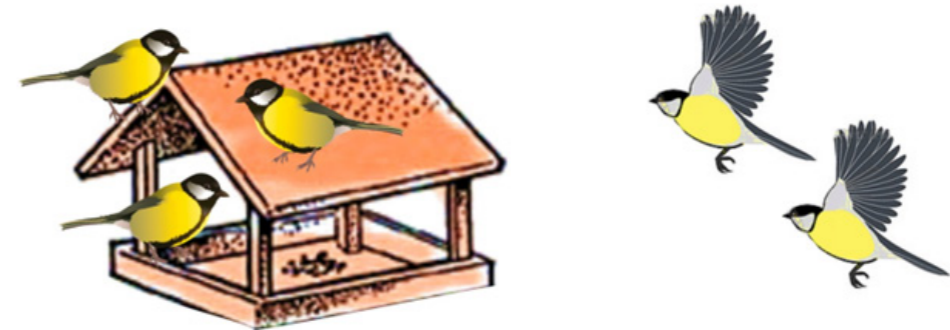
2. Задача.
На годівниці сиділо 3 синички. 2 синички прилетіли. Скільки синичок стало на годівниці?

Задача складається з умови, запитання, розв'язання задачі і відповіді.

Те, що нам відомо — це умова задачі — «На годівниці сиділо 3 синички. 2 синички прилетіли».

Те, що треба знайти — це запитання задачі — «Скільки синичок стало на годівниці?»

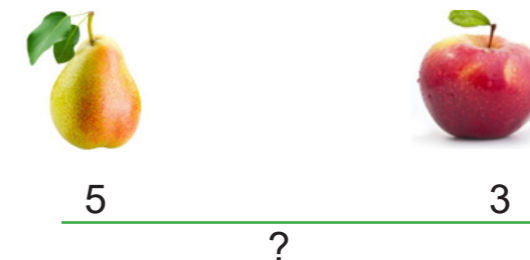
Розв'язання задачі: $3 + 2 = 5$.

3. Обчисли вирази.

$9 + 1$	$8 + 2$	$7 + 2$	$10 - 1$
$5 + 4$	$2 + 1$	$3 + 6$	$8 - 1$

4. Розв'яжи задачу.
На день народження Олена купила 5 груш і 3 яблука. Скільки всього фруктів купила Олена на день народження?

5. Склади за малюнком вирази на додавання і віднімання.

1. Розв'яжи приклади.

$8 - 3$

$7 + 3$

$9 - 1$

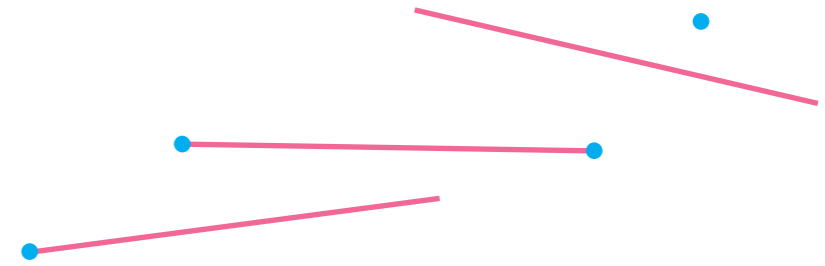
$8 + 2$

$4 + 0$

2. Полічи, яких предметів більше? Запиши у зошит числами і постав відповідний знак.

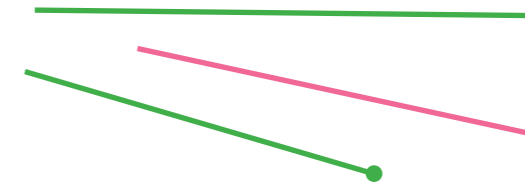

3.

Праворуч – точка. Під точкою – пряма.
Дві точки, з'єднані частиною прямої – це відрізок.
Частина прямої, яка обмежена 1 точкою – це промінь.

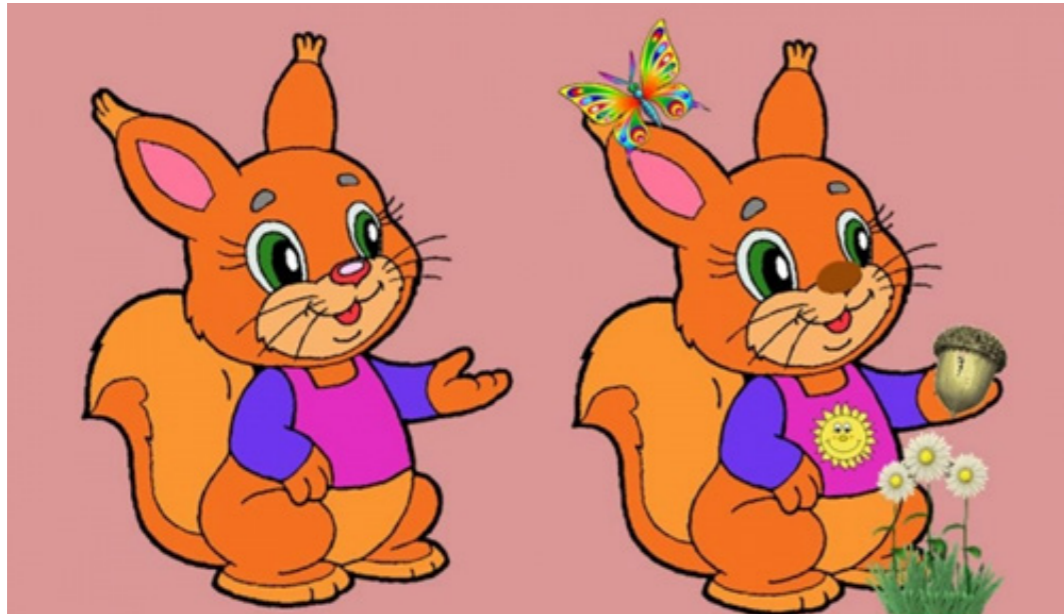
4. Знайди зайву фігуру. Поясни.

5. Скільки птахів на кожній годівниці? Порівняй, постав відповідний знак.

6. Завдання на розвиток сприймання, пам'яті, уваги: «Знайди відмінності між малюнками».

1.

три	$3 + 10$
десять	$10 + 3$
три на десять — тринадцять	13

2. Полічи.

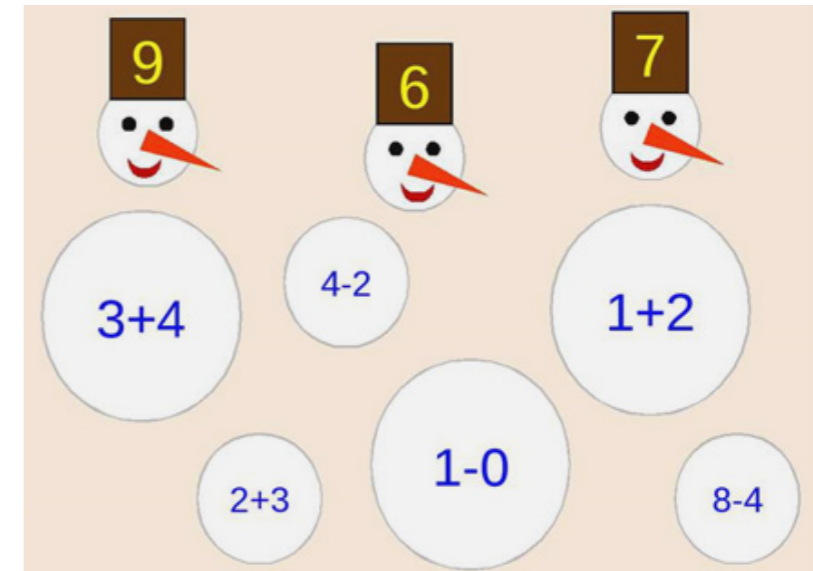

Тринадцять 13

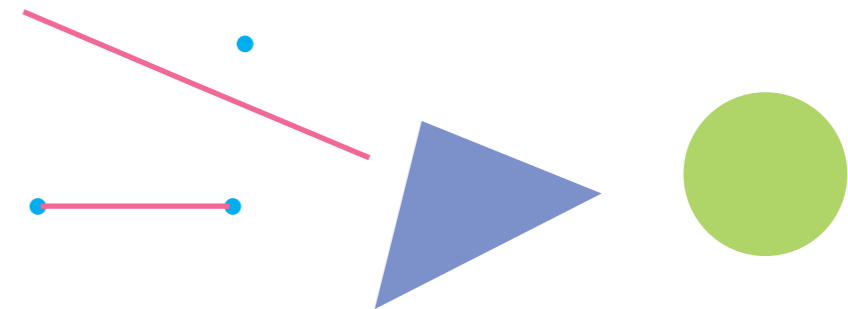
3. Порахуй гроші.

4. Склади сніговика.

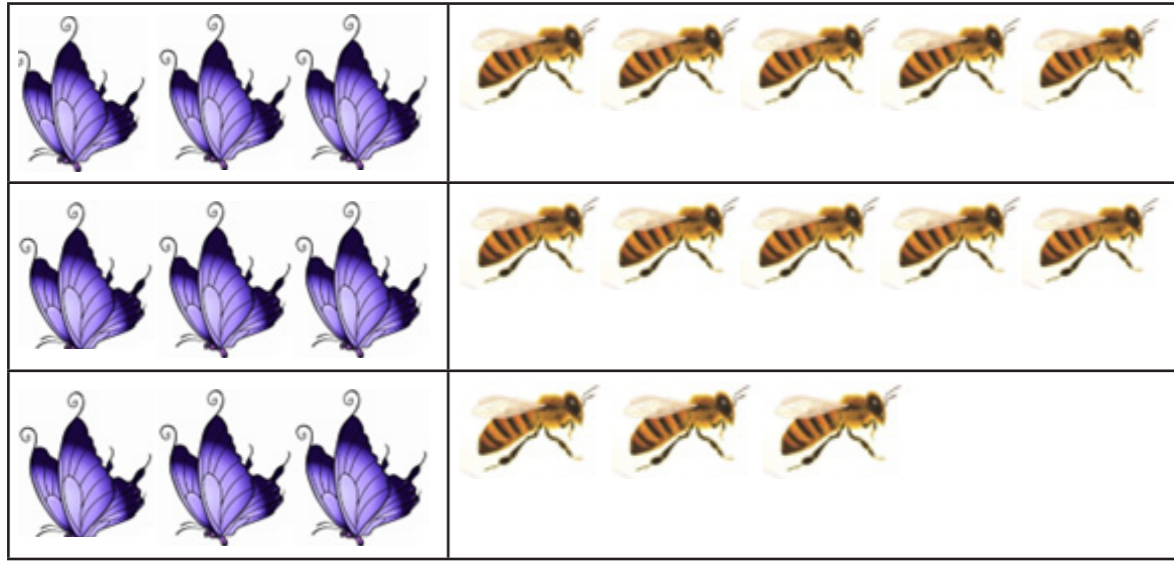

5. Які фігури зображені на малюнку? Накресли у зошиті промінь і відрізок.

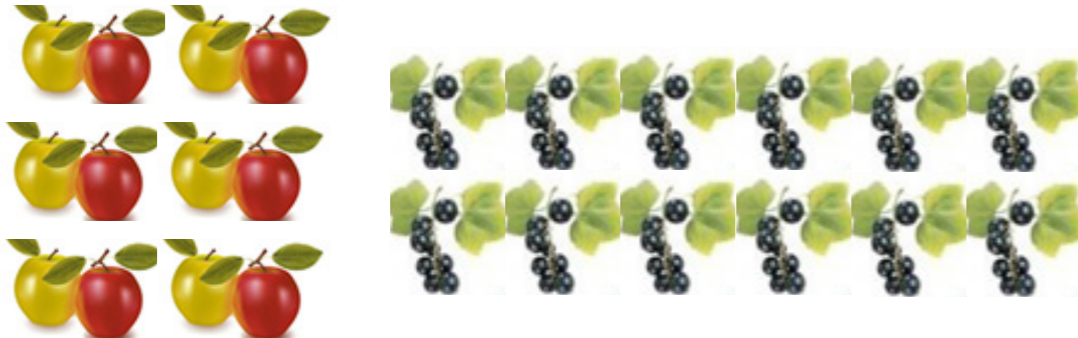

1. Полічи метеликів і бджілок. Запиши числа.

2. Скільки яблук? Скільки гілочок смородини? Порівняй.

3. На клумбі виросло 10 червоних і жовтих тюльпанів. Червоних тюльпанів – 6. Скільки жовтих тюльпанів виросло на клумбі?

4. Склади приклади на додавання і віднімання за малюнками.

5. Знайди відмінності між малюнками.

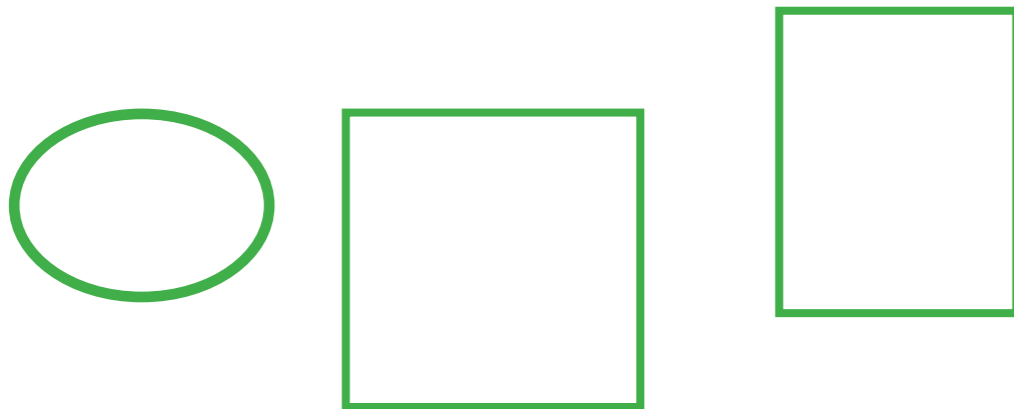
1.

чотири	$4 + 10$
десять	$10 + 4$
чотири на десять – чотирнадцять	14

2. Полічи предмети.

3. Знайди квадрат. Накресли такий же.

4. Знайди різницю. Назви від'ємник.

$5 - 3 =$	$4 - 2 =$	$5 - 1 =$	$8 - 4 =$
$10 - 5 =$	$9 - 2 =$	$6 - 3 =$	$7 - 2 =$
$9 - 4 =$	$10 - 1 =$	$7 - 4 =$	$10 - 4 =$

5. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

6. Порівняй: дерева і гриби; будиночки і гриби; будиночки і дерева.

1. Полічи зайчиків, мавпочок. Кого більше?

2. Запиши менше число з кожної пари.

11 і 9

10 і 12

14 і 6

3. Обчисли вирази.

$3 + 3 = \square$

$4 - 3 = \square$

$4 + 3 = \square$

$8 - 3 = \square$

$7 - 3 = \square$

$6 + 3 = \square$

$10 - 3 = \square$

$5 + 3 = \square$

$9 - 3 = \square$

4. Накресли відрізок більший за даний.

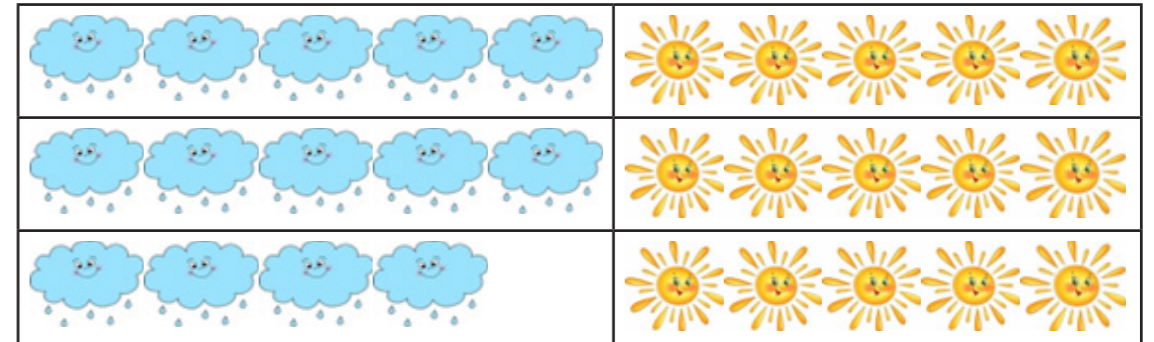
5. Допоможи песикам знайти свій будинок.

1.

п'ять	$5 + 10$
десять	$10 + 5$
п'ять на десять – п'ятнадцять	15

2. Полічи хмаринки і сонечка. Порівняй.

3. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

4. Накресли відрізок менший за даний.

5. Розв'яжи задачу.

У Олега було 5 м'ячів, а у Сергія – на 4 м'ячі більше. Скільки м'ячів було у Сергія?

6. Обчисли вирази.

$6 + 1$	$5 - 4$	$7 + 0$	$6 - 2$	$6 - 0 + 1$
$7 + 0$	$3 - 1$	$8 + 2$	$8 - 0$	$5 + 1 + 2$

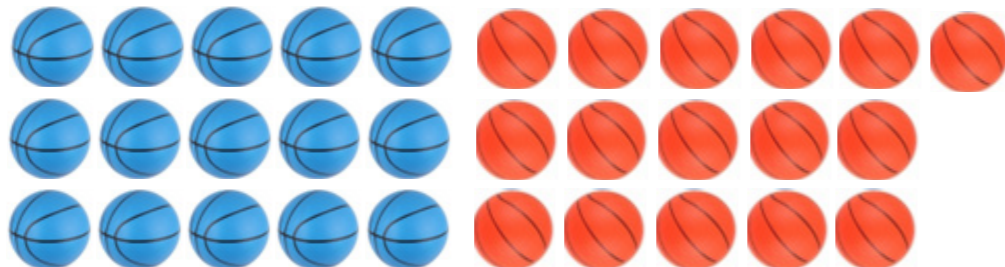
7. Розглянь малюнок. Назви, кого на ньому зображено? Хто де знаходиться?

1. Перевір, чи вірно обчислили вирази.

$4 + 5 = 9$	$3 + 4 = 6$	$3 + 1 = 4$
$3 + 4 = 7$	$4 + 3 = 7$	$9 + 1 = 12$

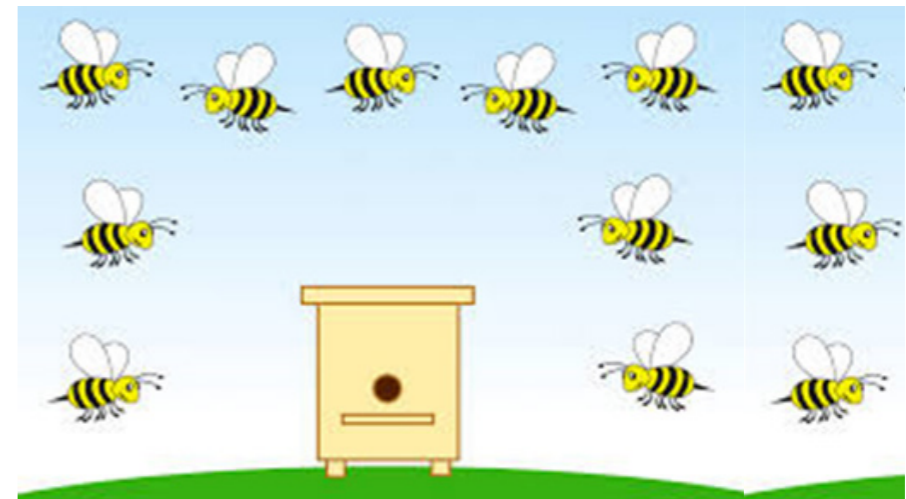
2. Полічи блакитні м'ячі, червоні м'ячі. Яких більше?

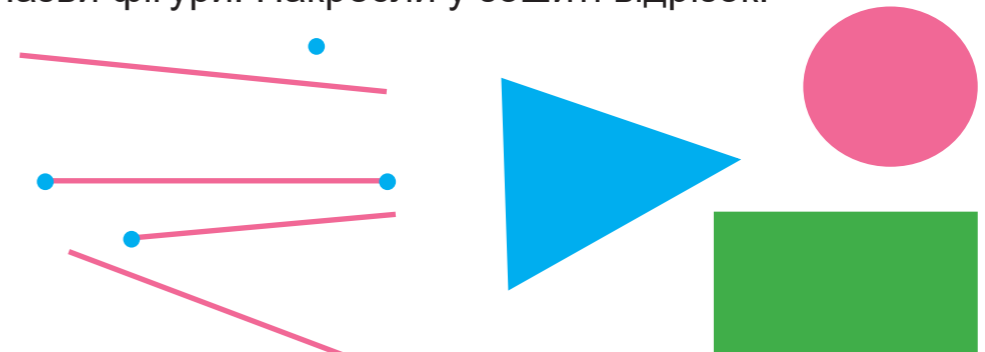
3. Порівняй. Запиши числа, постав відповідний знак.

4. Склади задачу за малюнком. Розв'яжи її.

5. Назви фігури. Накресли у зошиті відрізок.

1.

шість	$6 + 10$
десять	$10 + 6$
шість на десять – шістнадцять	16

2. Скільки метеликів і жуків-сонечок? Запиши числа, постав відповідний знак.

3. Допоможи Василю закинути м'яч у сітку.

4. Які предмети подібні за формою до квадрата; кола; трикутника?

5. Обчисли за зразком.

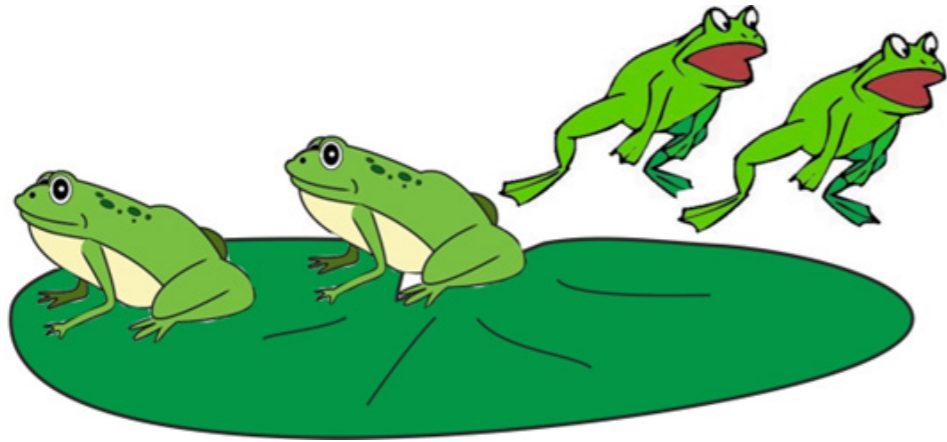
$1 + 8 = 9$	$9 - 8 = 1$		
$2 + 8 = 10$	$10 - 8 = 2$		
$1 + 8 = 9$	$8 + 1 =$	$9 - 8 =$	$10 - 8 =$
$2 + 8 = 10$	$8 + 2 =$	$10 - 8 =$	$9 - 8 =$

6. Розглянь малюнок. Що над деревом? Хто під деревом? Хто за деревом? Хто на дереві? Що ліворуч? Що праворуч?

1. Склади задачу за малюнком. Розв'яжи її.

2. Порівняй «<», «>», «=».

$2 + 4 = 5$	$1 + 5 = 8$	$4 + 5 = 10$
$7 < 3 + 3$	$4 + 2 = 4$	$2 + 5 = 4$
$5 + 1 = 5$	$3 + 3 = 4$	$1 + 8 = 2$

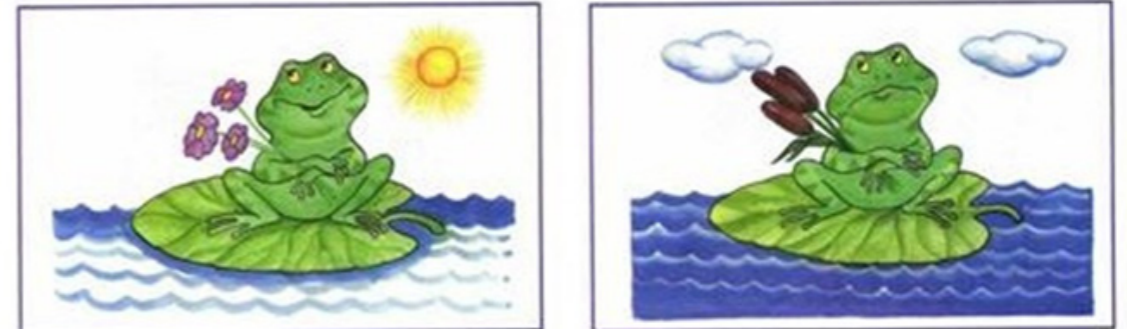
3. Порахуй гроші.

4. Склади і розв'яжи задачі.

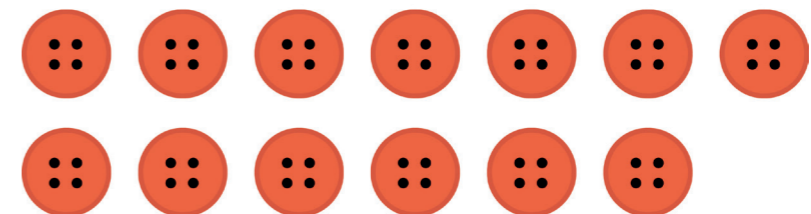
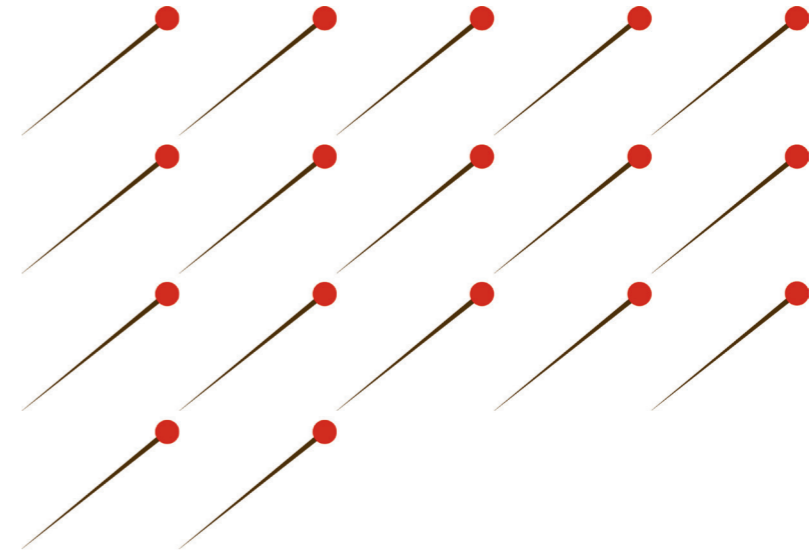
5. Знайди відмінності між малюнками. Назви їх.

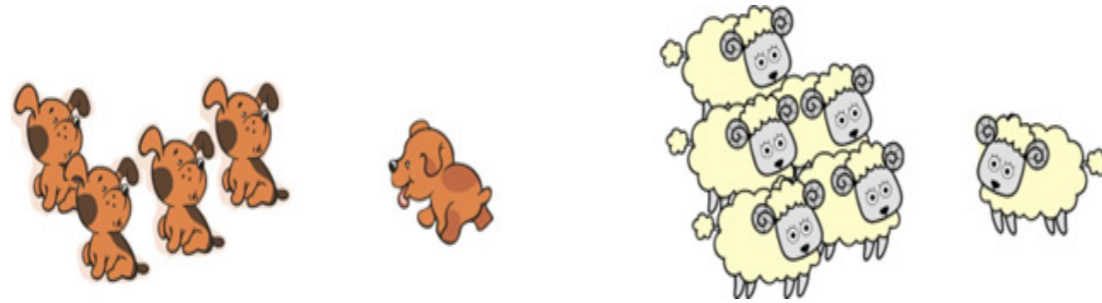
1.

сім	$7 + 10$
десять	$10 + 7$
сім на десять – сімнадцять	17

2. Полічи голки, гудзики.

3. Склади задачі за малюнками усно. Розв'язання запиши.

4. Склади нерівності.

<input type="text"/> > 6	7 < <input type="text"/>	2 < <input type="text"/>
9 > <input type="text"/>	4 < <input type="text"/>	<input type="text"/> > 1
<input type="text"/> < 3	5 > <input type="text"/>	8 > <input type="text"/>

 5. Прочитай і перевір практично.

Оксані й Миколі було запропоновано розв'язати задачу: «У живому кутку жило 3 черепахи, 4 дорослих і 3 маленьких їжаків. Скільки звірів жило у живому кутку?». Діти розв'язали задачу так:

Черепахи	Їжаки	Разом
Оксана	3	7
Микола	3	4 і 3
		$3 + 4 + 3 = 10$

Число 7 Оксана додала відразу, а Микола додавав частинами: 4, а потім 3. У відповіді дістали однакові числа.

Числа можна додавати частинами.

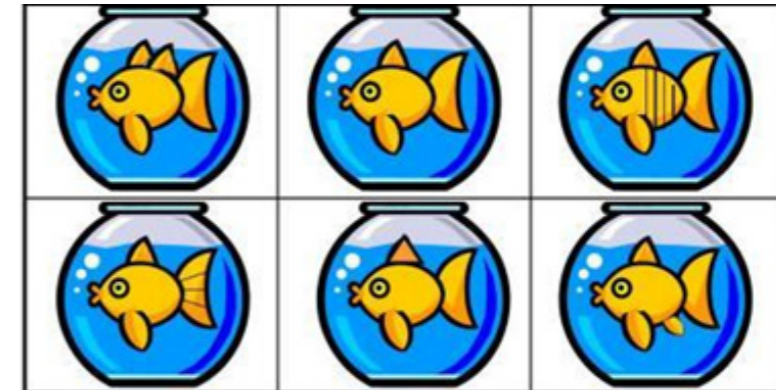
6. Обчисли вирази.

$5 + 2 + 1$

$3 + 3 + 2$

$7 + 1 + 2$

 7. Завдання на спостережливість: «Знайди дві схожі рибки».

 1. Прочитай числа:

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

2.

Десятки	Одиниці	Десятки	Одиниці
1	2	1	0
1	5	1	6
1	4	1	6
1	3	1	7

3. Склади з прикладів на додавання два приклади на віднімання.

$5 + 3 =$

$7 + 2 =$

4. За малюнком склади і розв'яжи задачі.

5.

Знайди суму чисел: 5 і 5 6 і 3
 Знайди різницю чисел: 9 і 2 7 і 3

6. Завдання на розвиток уваги, мислення: «Знайди тінь рудого кошеняти».

1.

вісім 8 + 10
 десять 10 + 8
 вісім на десять – вісімнадцять 18

2. Полічи сливи і листочки клена. Запиши числа в зошит. Порівняй.

3. Назви пропущені числа: 11 12 15 17 .

4. Склади і розв'яжи задачу.

5. Обчисли вирази і поклади яблука у потрібний кошик.

1. Прочитай числа за зразком: 15 – це 1 десяток і 5 одиниць.

16 – це
18 – це

14 – це
17 – це

2. Знайди решту.

Було	Витратили	Решта
	 	?

3. Постав знаки «>», «<», «=».

8 6 2 9 4 3 5 5 8 7 4 4

4. Назви попередні числа:

. 12 . 16 . 18 . 11 . 15

5. Добери потрібний знак („+” або „-”), щоб отримати правильні відповіді.

8 3 = 5 6 4 = 10 7 3 = 4

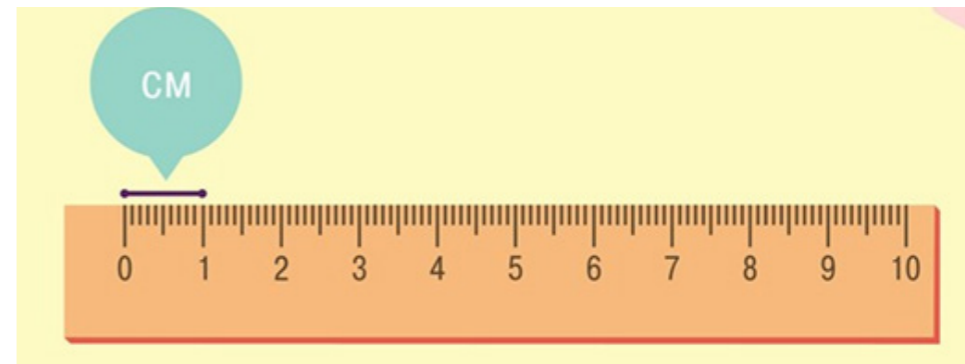
6. Під яким числом силует гриба-мухомора?

САНТИМЕТР

1. Довжину відрізка вимірюють лінійкою. Лінійка поділена на сантиметри.

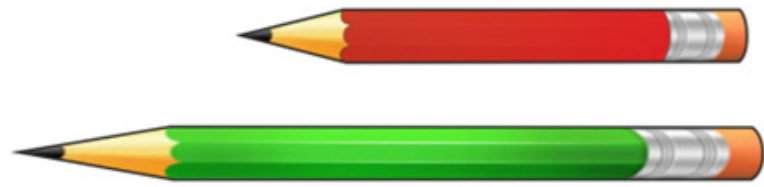
2. Яка довжина лінійки справа? Зліва?

3. За допомогою лінійки виміряй довжину кожного відрізка.

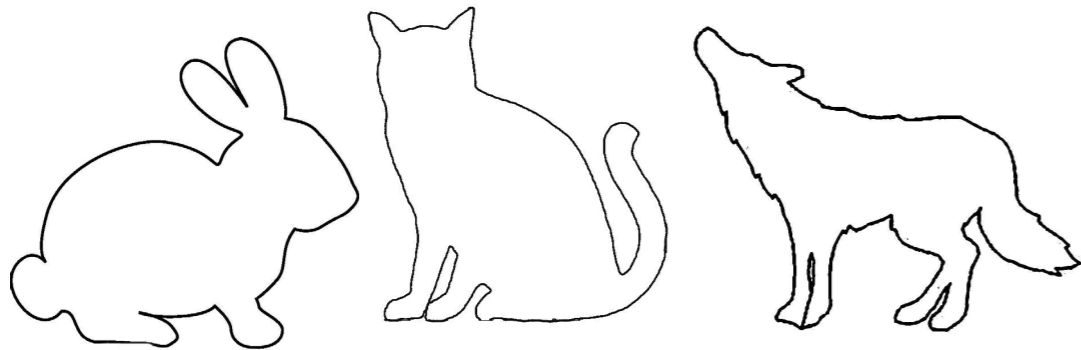
4. Яка довжина червоного олівця? Зеленого олівця?

5. Назви наступні числа:

6. Чиї це зображення? Назви цих тварин.

1. дев'ять
десять
дев'ять на десять – дев'ятнадцять

$$\begin{array}{l} 9 + 10 \\ 10 + 9 \\ 19 \end{array}$$

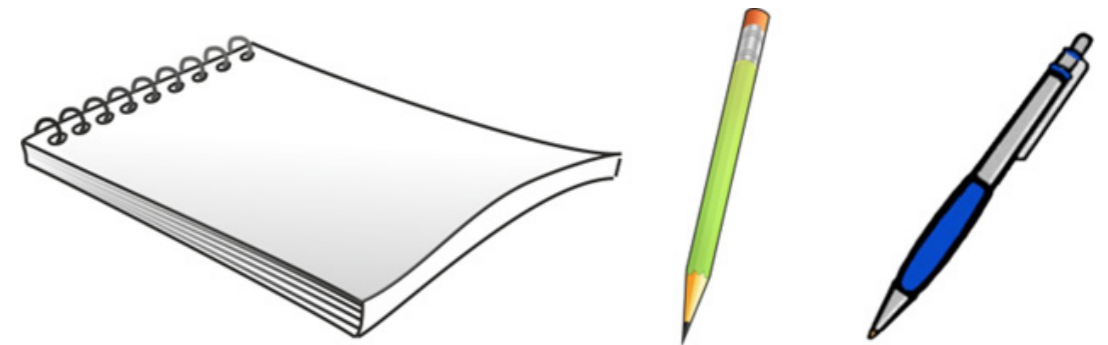
2. Прочитай числа:

10, 13, 20, 16, 11, 15, 18, 19.

3. Полічи глобуси і годинники. Запиши числа у зошит. Порівняй.

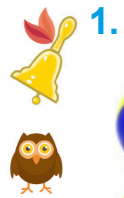
4. Вимірй довжину блокнота; ручки; олівця. Запиши у зошит довжину цих предметів.

5. Обчисли вирази, у яких доданок 8.

$1 + 8$	$10 - 8$	$5 + 3$	$9 + 1$
$7 + 3$	$2 + 8$	$8 - 5$	$8 + 2$

6. Чиї це зображення? Назви ці предмети.

1.

Два десятки
Двадцять, 20

2. Прочитай числа.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

3. Назви чисел другого десятка утворені з назв чисел першого десятка та додано «...надцять»

Одинадцять	11 = 1 дес 1 од
Дванадцять	12 = 1 дес 2 од
Тринадцять	13 = 1 дес 3 од
Чотирнадцять	14 = 1 дес 4 од
П'ятнадцять	15 = 1 дес 5 од
Шістнадцять	16 = 1 дес 6 од

Сімнадцять	17 = 1 дес 7 од
Вісімнадцять	18 = 1 дес 8 од
Дев'ятнадцять	19 = 1 дес 9 од

Прочитай числа за зразком: 19 – це 1 десяток і 9 одиниць

14 – це
20 – це

18 – це
16 – це

4. Обчисли вирази.

9 – 3 3 + 7 4 – 2 1 + 9
7 – 6 5 + 0 8 – 4 0 + 7

5. Склади і розв'яжи задачу.

Купили	Подарував	Залишилося
		?

6. Знайди пару. Скільки пар рукавичок зображено на малюнку?

1. Прочитай.

Десятки	Одиниці	Десятки	Одиниці
1	7	2	0
1	2	1	6
1	4	1	5
1	8	1	9

2. Полічи. Запиши числа.

	- 14
	- ?
	- ?
	- ?

3. Запиши числа від 7 до 18.

4. Назви пропущені числа.

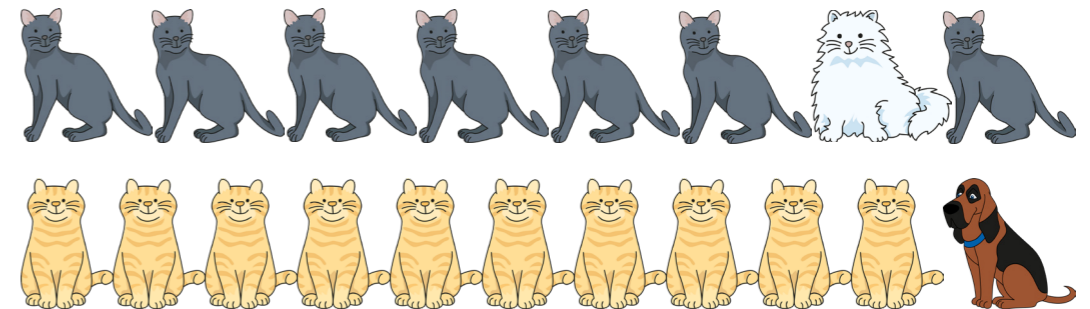
5. Вимірй відрізок.

6. Знайди 5 відмінностей.

1. Котрий за порядком білий кіт; песик?

2. Запиши пропущені числа.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	8	<input type="text"/>	<input type="text"/>	12	<input type="text"/>	<input type="text"/>	16	<input type="text"/>	19	<input type="text"/>
<input type="text"/>	9	<input type="text"/>	<input type="text"/>	13	<input type="text"/>	<input type="text"/>	17	<input type="text"/>	<input type="text"/>	19	<input type="text"/>

3

Полічи: від 2 до 12;
від 8 до 17;
від 4 до 20;

від 10 до 20;
від 15 до 20;
від 11 до 18.

4. Обчисли вирази.

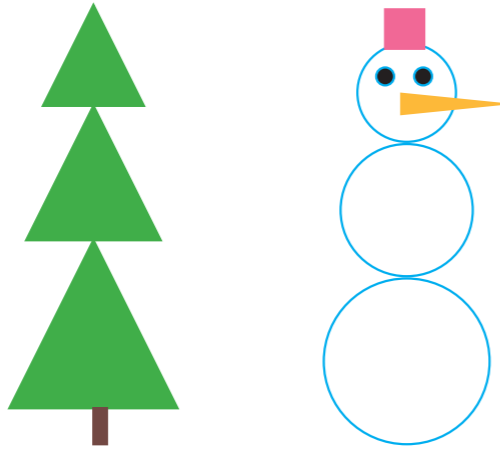
$$1 + 6$$
$$0 + 7$$

$$4 + 0$$
$$5 - 2$$

$$9 - 4$$
$$10 - 1$$

$$5 - 5$$
$$4 + 4$$

5. З яких геометричних фігур складено ялинку? Сніговика? Назви їх.

1. Назви пропущені числа.

13 16 18 20

2. Порівняй числа за величиною від даного числа.

12 13 14

15 16 17

18 19 20

Всі числа, які стоять у числовому ряду зліва від даного числа — менші від нього.

Всі числа, які стоять справа від даного числа — більші від нього.

3. Запиши менше число від заданого.

10 11 12

4 5 6

1 2 3

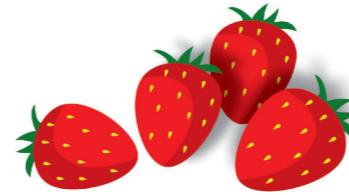
9 10 11

4. Вимірй відрізки. Накресли відрізок довжиною 5 см.

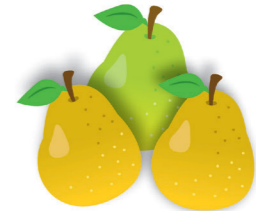

5. Склади і розв'яжи задачу.

Було:

Принесли:

Скільки всього фруктів?

6. Знайди 3 відмінності між малюнками.

1. Запиши більше число від заданого.

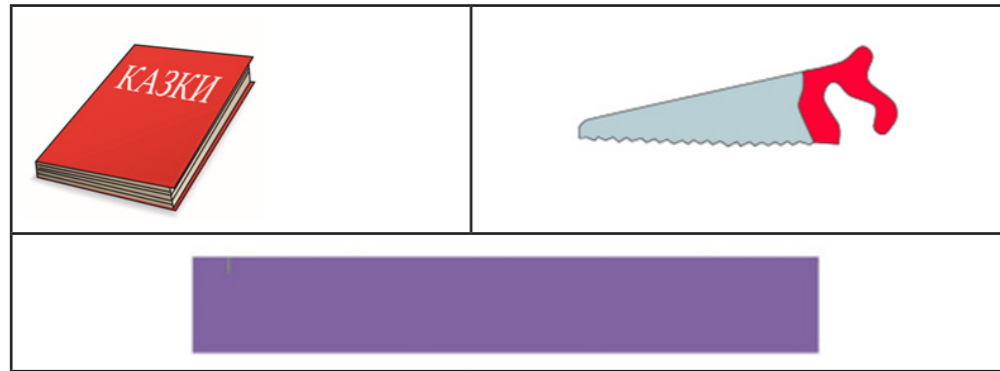
10 11 12

4 5 6

1 2 3

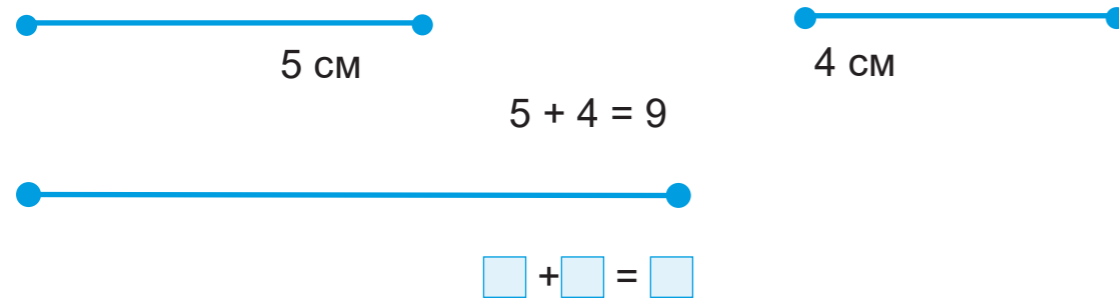
9 10 11

2. Виміряй довжину предметів.

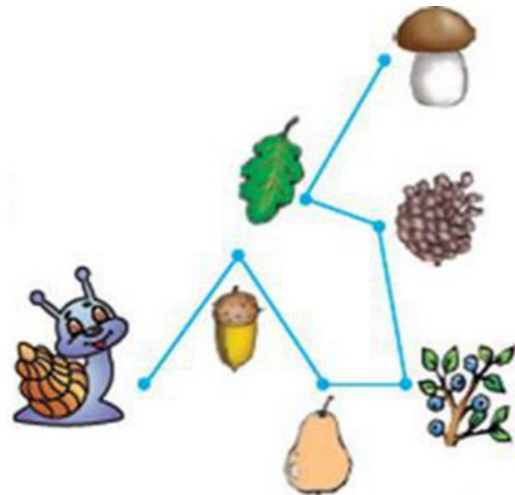

3. Виміряй відрізки. Склади вирази за зразком.

Зразок:

4. Равлик зібрався у мандрівку. Виміряй довжину шляху від початку до жолудя; від ягід до листочка; від листочка до грибочка.

5. Розв'яжи задачу.

У Володі було 4 марки. Йому подарували ще 2 марки. Скільки всього марок стало у Володі?

Було	Подарували	Стало
		?

1.

десяток 10

два десятки 20

2. Поклади 15 паличок, 12 паличок, 10 паличок, 17 паличок. Скільки це десятків і одиниць?

3.

Поклади 1 дес	Додай 1 одиницю	$10 + 1 = 11$
Поклади 1 дес	Додай 6 одиниць	$10 + 6 = 16$
Поклади 1 дес. 9 од	Відними 9 од.	$19 - 9 = 10$
Поклади 1 дес. 5 од.	Відними 1 дес.	$15 - 10 = 5$

Які числа утворилися?

4. Запиши числами.

5. Полічи овочі і фрукти. Запиши числа. Порівняй.

1. Полічи овочі. Запиши число.

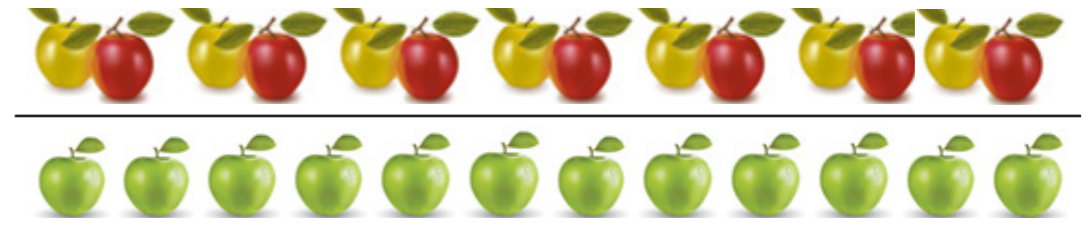
Скільки фруктів?
Порівняй отримані числа.

2. Кожне з чисел 5, 7, 9 доповни до 10.

3. Обчисли вирази.

$10 - 2$	$4 - 1$	$4 - 4$	$10 - 7$	$1 + 1$
$2 + 1$	$7 - 1$	$3 - 3$	$8 + 1$	$2 + 8$

4.

$14 > 12$

5. Порівняй числа:

$18 * 15$	$16 * 19$	$17 * 11$
$20 * 10$	$13 * 14$	$12 * 14$

1.

Поклади 1 десяток і 5 одиниць Додай 1 одиницю. $15 + 1 = 16$	Поклади 1 десяток і 8 одиниць Відними 1 одиницю. $18 - 1 = 17$
Поклади 1 десяток 9 одиниць Відними 1 одиниць $19 - 1 = 18$	Поклади 1 десяток 4 одиниць Відними 1 десяток $14 - 10 = 4$

2. Обчисли вирази.

$10 + 1$ $14 - 1$ $14 - 1$ $1 + 17$ $1 + 10$
 $12 + 1$ $17 - 1$ $13 - 1$ $18 + 1$ $18 - 1$

3. Обчисли.

Збільш на 2. Скільки стане?

Зменш на 2. Скільки стане?

4.

Знайди суму чисел:	10 і 1	1 і 13	17 і 1	1 і 12
Знайди різницю чисел:	12 і 1	14 і 1	15 і 1	18 і 1

5. Склади вирази. Обчисли.

<input type="text"/> - <input type="text"/> = <input type="text"/>

<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>

6. На скільки фруктів менше, ніж овочів? Запиши вираз. Обчисли його.

САНТИМЕТР. КРЕСЛЕННЯ ВІДРІЗКА КОРОТШОГО (МЕНШОГО) ЗА ДАНИЙ

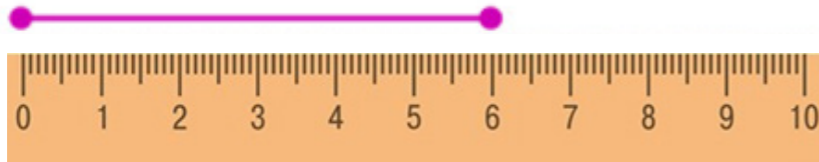
1. Довжину відрізка вимірюють лінійкою. Лінійка поділена на сантиметри.

1 см	1 см
	

2. Яка довжина лінійки праворуч? Ліворуч?

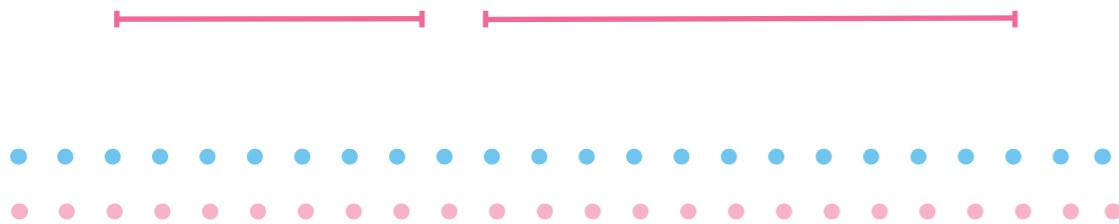
3. Яка довжина відрізка? Виміряй довжину відрізка.

4. Накресли відрізок коротший за даний.

5. Виміряй довжину відрізків. На скільки сантиметрів другий відрізок довший від першого?

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ДО 10 ($10 + 4$; $4 + 10$)

1. Полічи:

від 2 до 12
від 8 до 17
від 4 до 20

від 20 до 10
від 15 до 3
від 18 до 8

2.

$$14 + 2 = 16$$

Було 14. 14 — це 1 десяток і 4 одиниці.

До 14 додали ще 2, отже 2 одиниці приєднали — додали до 4 одиниць, одержали 6 одиниць. Маємо 1 десяток і 6 одиниць — це число 16.

Розглянемо, як виконали додавання чисел $14 + 2$:

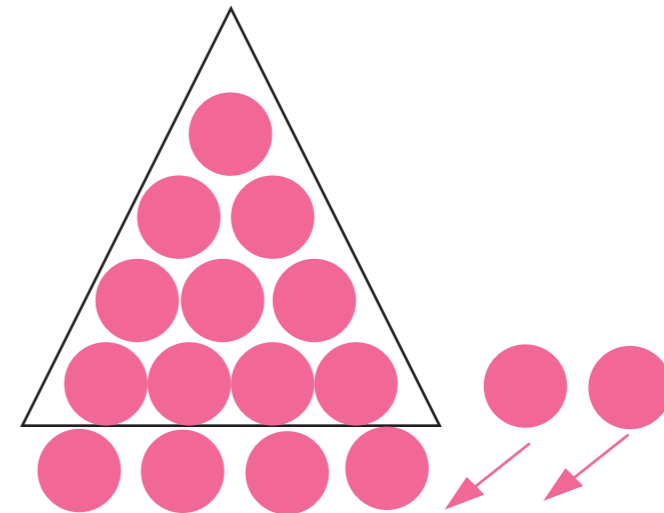
Перший доданок — число 14 — подаємо у вигляді суми розрядних доданків: $14 = 10 + 4$.

До суми 10 і 4 треба додати 2. Додаємо 2 одиниці до 4 одиниць: $4 + 2 = 6$.

До 10 додаємо одержане число 6: $10 + 6 = 16$.

Виконаємо розгорнутий запис:

$$14 + 2 = (10 + 4) + 2 = 10 + (4 + 2) = 10 + 6 = 16$$

Розглянемо, як виконали додавання чисел $16 + 3$:

Перший доданок — число 16 — подаємо у вигляді суми розрядних доданків: $16 = 10 + 6$.

До суми 10 і 6 треба додати 3. Додаємо 3 одиниці до 6 одиниць: $6 + 3 = 9$.

До 10 додаємо одержане число 9: $10 + 9 = 19$.

Виконаємо розгорнутий запис:

$$16 + 3 = (10 + 6) + 3 = 10 + (6 + 3) = 10 + 9 = 19$$

3. Запиши вираз і обчисли результат.
Перший доданок — 13, другий доданок — 3:

4. Знайди суму чисел.
15 і 4 12 і 1 16 і 3

5. Накресли два відрізки довжиною 6 см і 4 см. На скільки сантиметрів перший відрізок довший, ніж другий?

1. Допоможи ведмедику дістатися до меду.

5 + 10

10 + 3 7 + 10

10 + 6 8 + 10

10 + 2 10 + 3

6 + 10 10 + 4

2. Порівняй числа

6 8 10 6 9 6

> = <

7 7 4 10 8 7

> = <

3. Накресли відрізок 9 см, а потім – відрізок на 3 см коротший.

4. Розв'яжи задачу.

У коробці було 10 м'ячиків. Поклали ще 5 м'ячиків. Скільки м'ячиків стало у коробці?

	Відповідь: _____ м'ячиків.
--	----------------------------

5. Завдання на розвиток мислення, уваги, розширення словникового запасу, мовленнєвого обґрунтування: «Знайди помилку художника» (визначення неправдивих зображень, формулювання сюжету).

ВІДНІМАННЯ ВІД ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ОДИНИЦЬ (16 – 3)

1.

Виконаємо віднімання $14 - 2$.

Було 14. 14 — це 1 десяток і 4 одиниці.

Від 14 відняли 2, отже 2 одиниці від'єдали — відняли від 4 одиниць, одержали 2 одиниці. Маємо 1 десяток і 2 одиниці — це число 12.

Розглянемо, як виконали віднімання чисел $14 - 2$:

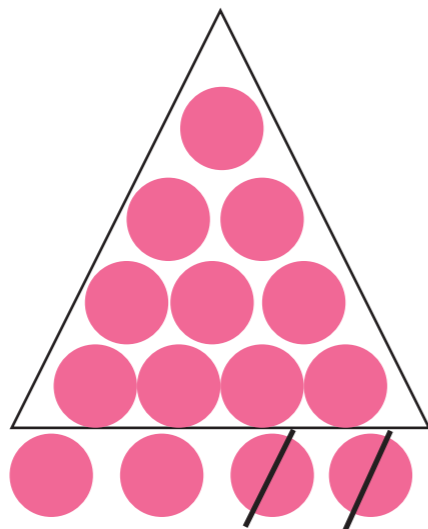
Зменшуване – число 14 – подаємо у вигляді суми розрядних доданків: $14 = 10 + 4$.

Від суми 10 і 4 треба відняти 2. Віднімаємо 2 одиниці від 4 одиниць: $4 - 2 = 2$.

До 10 додаємо одержане число 2: $10 + 2 = 12$.

Виконаємо розгорнутий запис:

$$14 - 2 = (10 + 4) - 2 = 10 + (4 - 2) = 10 + 2 = 12$$

Інший спосіб . Було 14. 14 – це 1 десяток і 4 одиниці.

Від 14 відняли 2, отже 2 одиниці відняли – прибравши від 4

одиниць, одержали 2 одиниці.

Маємо 1 десяток і 2 одиниці – це число 12: $14 - 2 = 12$.

2.

Розглянемо, як виконали віднімання чисел: $16 - 3$

$$16 - 3 = 10 + \overset{3}{\underbrace{6 - 3}} = 10 + 3 = 13$$

$10 + 6$

Зменшуване 16 подаємо у вигляді суми розрядних доданків 10 і 6.

Будемо від суми 10 і 6 віднімати число 3.

3 одиниці віднімаємо від 6 одиниць, отримаємо 3.

До числа 10 додаємо результат віднімання одиниць — число 3, одержимо 13.

Виконаємо розгорнутий запис:

$$16 - 3 = (10 + 6) - 3 = 10 + (6 - 3) = 10 + 3 = 13$$

Віднімання одноцифрового числа від двоцифрового без переходу через розряд виконуй за алгоритмом:

1. Двоцифрове число заміни сумою десятків та одиниць.
 2. Відними одиниці від одиниць.
 3. До десятків додай одержаний результат.
- 3.** Розв'яжи задачу.

У кошику – червоні та зелені яблука. Усього 15 яблук. Зелених яблук – 5. Скільки в кошику червоних яблук?

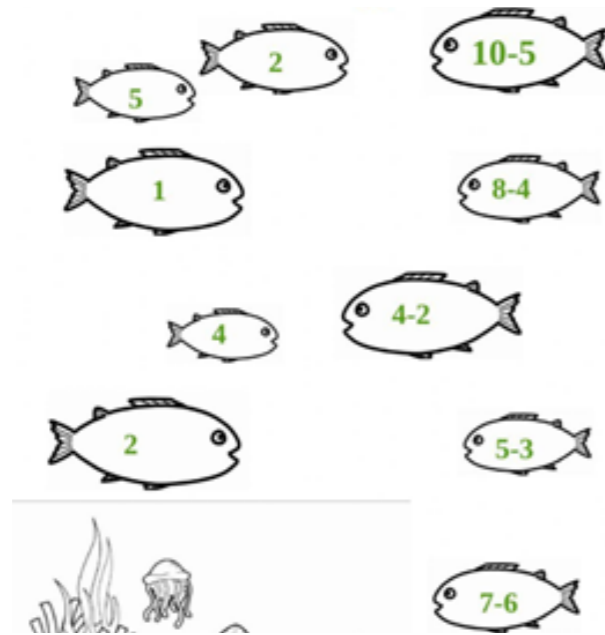
Відповідь: у кошику _____ червоних яблук.

4. Виправ помилки.

$$\begin{array}{cccc} 10 - 5 = 5 & 11 - 1 = 10 & 15 - 4 = 8 & 4 + 4 = 8 \\ 20 - 10 = 11 & 10 + 8 = 18 & 10 - 2 = 7 & 7 + 3 = 10 \end{array}$$

5. Запиши вираз і знайди значення різниці.
Зменшуване – 18, від’ємник – 1.

6. Обчисли вирази. Знайди пару.

1. Запиши вираз і обчисли результат.
Перший доданок – 13, другий доданок – 3.

2. Першого дня білочка заховала в дуплі на зиму 10 горішків, другого дня – 4 горішки і третього дня – 3 горішки. Скільки всього горішків білочка заховала за три дні?

3. На новорічні свята родина Світланки прикрашала новорічну ялинку.

Ялинку прикрасили 19 кульками, але розбилося . Скільки кульок залишилося?

4. Обчисли вирази.

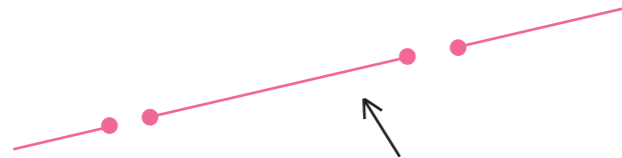
$$15 - 5 \quad 10 + 2 \quad 10 - 4 \quad 19 - 9 \quad 10 + 7$$

5. Знайди відмінності між малюнками.

1. Що зображено на малюнку? Як називається ця лінія? Що ти знаєш про відрізок?

2. Виміряй довжину відрізка.

3. Денис і Максим побилися об заклад, хто з'їсть більше морозива:

Денис з'їв 10 порцій		і 2 порції	
----------------------	---	------------	---

Максим з'їв 10 порцій		і 4 порції	
Хто виграв? (Виграє той, хто з'їв більше морозива).			

4. Накресли відрізок довший від даного.

5. Склади задачу. Постав запитання.

5 гривень

10 гривень

ВІДНІМАННЯ ВІД ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА
10 (17 – 10)

1. Прочитай вирази по-різному, використовуючи дані слова.

$10 + 7 = 17$
Додати

$17 - 10 = 7$
Відняти

Плюс
Збільшити
Сума

Мінус
Зменшити
Різниця

2. Обчисли вирази.

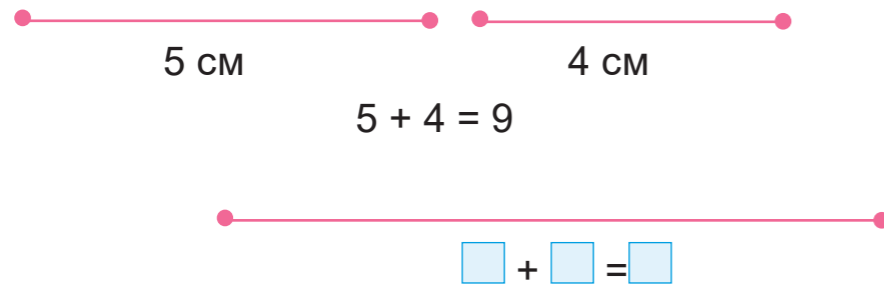
$$\begin{array}{l} 14 - 10 \\ 15 - 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 + 3 \\ 8 + 2 \end{array}$$

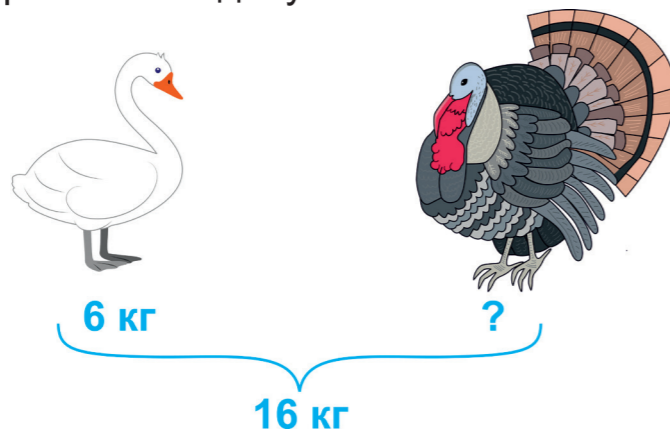
$$\begin{array}{l} 16 - 10 \\ 11 - 10 \end{array}$$

3. Вимірй відрізки. Склади вирази за зразком.

Зразок:

4. Склади і розв'яжи задачу.

5. Завдання на логіку: «Вибери вислів, який вірний для цього малюнка».

- 1) Не всі коти сірого кольору.
- 2) Якщо тварина білого кольору, то це собака.
- 3) Якщо тварина чорного кольору, то це кіт.
- 4) Продовж вислів, який буде підходити до цього малюнка: «якщо собака такса, то вона ...».

1. Обчисли вирази.

$18 - 10$

$12 - 10$

$19 - 10$

$14 - 10$

2. Допоможи обчислити вирази.

$$\begin{array}{l} 18 - 10 \\ 10 + 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 + 7 \\ 12 - 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 13 - 10 \\ 16 - 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 + 4 \\ 10 + 10 \end{array}$$

3. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{l} 10 + 1 \\ 12 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 14 - 1 \\ 17 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 14 - 1 \\ 13 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 1 + 17 \\ 18 + 1 \end{array}$$

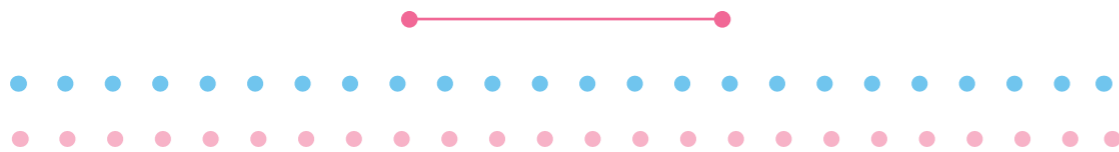
$$\begin{array}{l} 1 + 10 \\ 18 - 1 \end{array}$$

4. Завдання на розвиток мислення.

Поміркуй, скільки рідини поміститься у відрі, якщо в нього вилити 5 пакетів по 1 літру?

5. Виміряй відрізок. Накреси відрізок довший від даного.

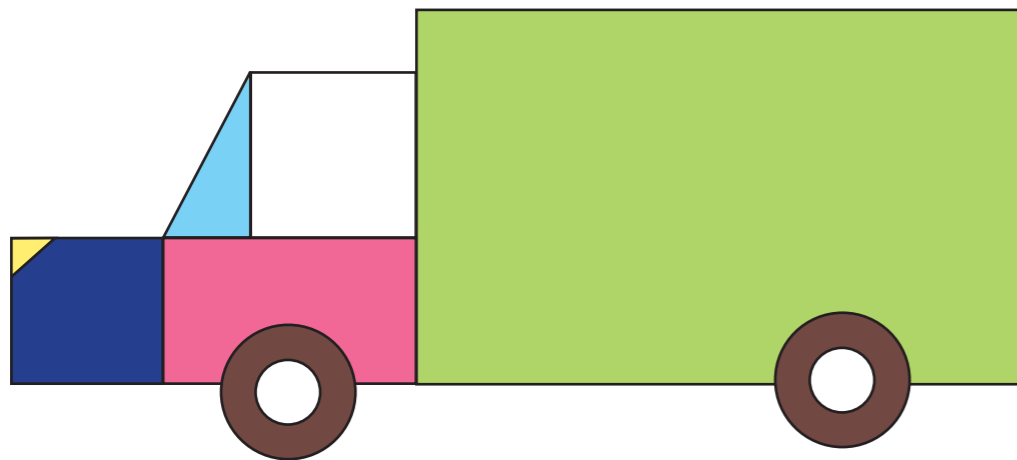
ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20. ПРИКЛАДИ НА 2 ДІЇ

1. Які числа пропущено?

8	9		11			14			17
---	---	--	----	--	--	----	--	--	----

2. З яких геометричних фігур складено автомобіль?

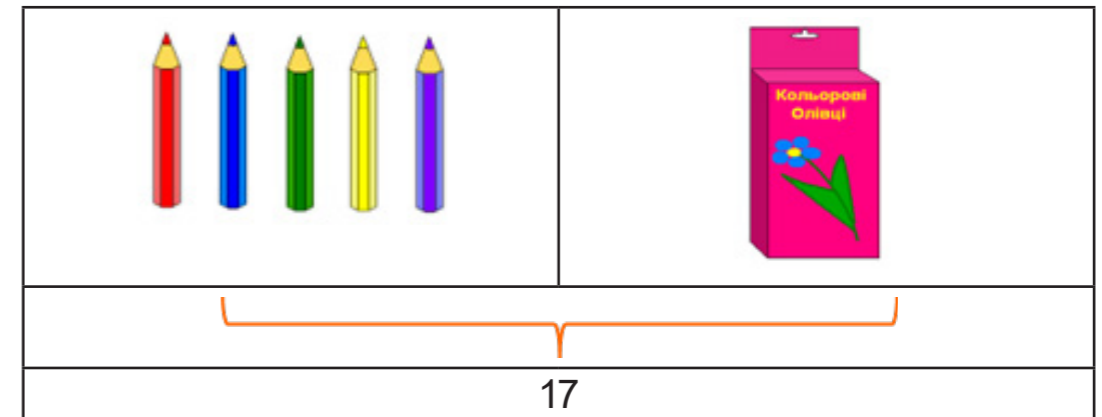
3. Обчисли за таблицею.

<input type="text"/> - 9 = 3	<input type="text"/> - 9 = 7	<input type="text"/> - 9 = 5	<input type="text"/> - 9 = 4
<input type="text"/> - 9 = 2	<input type="text"/> - 9 = 8	<input type="text"/> - 9 = 6	

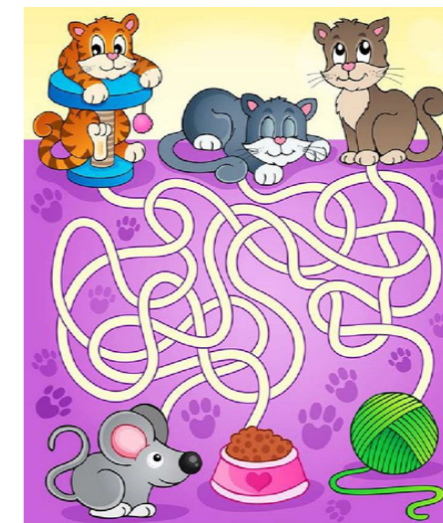
4. Скільки десятків і одиниць у числах?

15	8	10	20	7	19	12
----	---	----	----	---	----	----

5. Скільки олівців у пеналі?

6. Завдання на розвиток уваги, спостережливості «Про що думає кожен котик?».

1. Встав пропущені числа.

1		3	4			7	8	9	
11			14				18		20

2. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{cccc}
 15 - 2 = & 11 + 2 = & 16 - 2 = & 17 + 1 = \\
 4 + 10 = & 2 + 12 + 1 = & 7 - 2 = & 8 + 10 = \\
 5 + 10 = & 14 - 1 = & 8 - 2 = & 17 + 2 =
 \end{array}$$

3.

$$\begin{array}{ccccc}
 1 \text{ дес.} & 5 \text{ од.} & 15 & 1 \text{ дес.} & 6 \text{ од.} & 16 \\
 1 \text{ дес.} & 7 \text{ од.} & 17 & 1 \text{ дес.} & 2 \text{ од.} & 12
 \end{array}$$

$15 < 17$

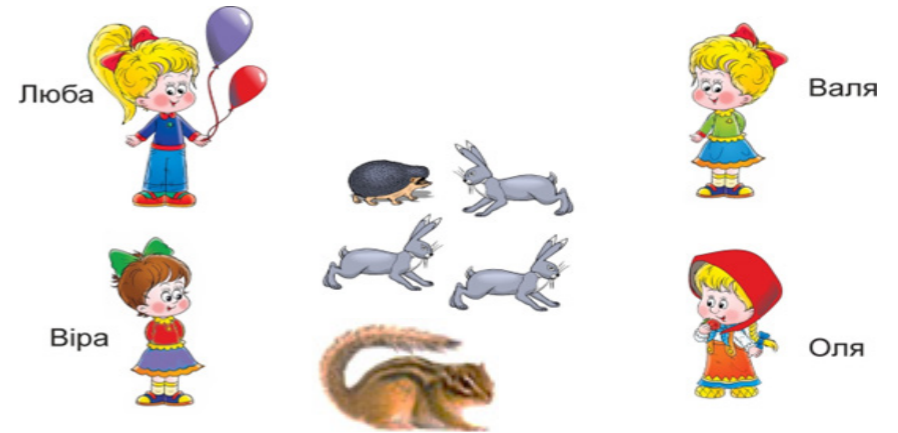
$16 > 12$

$$\begin{array}{ccccc}
 1 \text{ дес.} & 4 \text{ од.} & \underline{\quad\quad} & 1 \text{ дес.} & 8 \text{ од.} & \underline{\quad\quad} \\
 1 \text{ дес.} & 1 \text{ од.} & \underline{\quad\quad} & 1 \text{ дес.} & 3 \text{ од.} & \underline{\quad\quad}
 \end{array}$$

4. Прочитай і перевір практично.

Любі, Валі, Вірі й Олі було запропоновано розв'язати задачу: «У живому куточку жило 3 зайця, 1 їжак і 1 бурундук. Скільки звірів жило у живому куточку?». Дівчатка розв'язали задачу так:

Люба і Валя	$3 + 2 = 5$
Віра і Оля	$3 + 1 + 1 = 5$

Число 2 Люба і Валя додали відразу, а Віра і Оля додавали частинами: 1 і 1. У відповіді дістали однакові числа.

**Числа можна додавати частинами.
Додавати числа можна у будь-якому порядку.**

$$\begin{array}{l}
 1 + 2 + 3 = 6 \\
 2 + 1 + 3 = 6 \\
 3 + 2 + 1 = 6 \\
 1 + 3 + 2 = 6
 \end{array}$$

5. Перевір відповіді, додаючи числа в іншому порядку.

$$2 + 8 = 10 \quad 1 + 3 + 5 = 9 \quad 4 + 2 + 4 = 10 \quad 3 + 6 + 2 = 11$$

6. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{ccc}
 7 + 3 + 4 & 9 + 1 + 5 & 8 + 2 + 1 \\
 5 + 2 + 1 & 1 + 3 + 4 & 4 + 1 + 3
 \end{array}$$

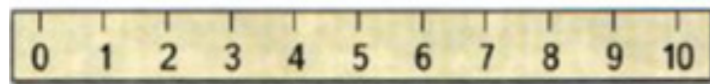

КРЕСЛЕННЯ ДВОХ І КІЛЬКОХ ВІДРІЗКІВ, ОДНАКОВИХ ЗА ДОВЖИНОЮ

1. Накресли відрізки заданої довжини.

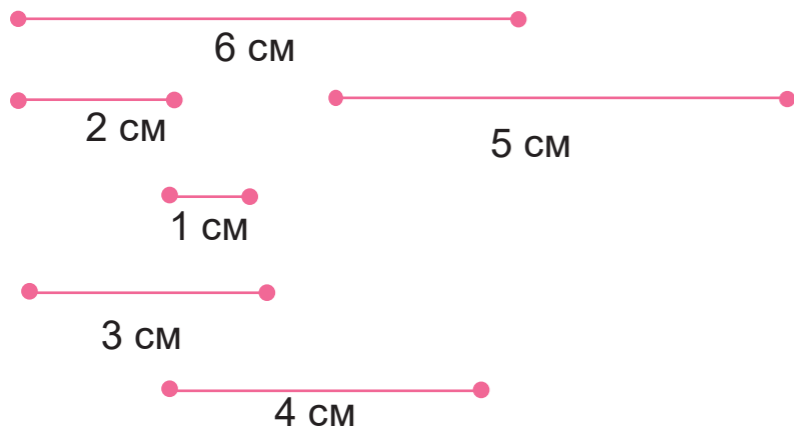
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. Накресли відрізок такої ж довжини.

3. Розглянь малюнок. За малюнком визнач найдовший і найкоротший відрізки.

4. Виміряй довжину відрізків. Накресли відрізок такий самий за довжиною як зелений.

5. Прочитай числа:

15 17 20 6 12 14

Запиши цифрами числа: вісімнадцять, дванадцять, сімнадцять, одинадцять, двадцять, дев'ятнадцять.

ЧАС. ОДИНИЦЯ ЧАСУ – ДОБА

1.

Доба – це час, протягом якого Земля обертається навколо своєї осі.

1 доба = 24 год
1 година = 60 хв
1 хвилина = 60 с

ДОБА

2. Скільки годин становить доба?

Скільки хвилин становить 1 година?

День і ніч дуже помітні міри часу, витворені самою природою. І хоча по-науковому треба лічити час добами, у звичайному житті ми завжди вимірюємо його днями. А **день** — це час від сходу до заходу сонця.

3. Назви, який час доби зображено на малюнках?

4. Закінчи речення.

Група туристів повернулася додому через добу. Це

а) 12 годин	б) 1 година	в) 24 години
-------------	-------------	--------------

5. Розглянь малюнок. Назви частини доби. Що робить хлопчик у кожній з частин доби?

ТИЖДЕНЬ – СІМ ДІБ. ДНІ ТИЖНЯ

1. Тиждень

Понеділок — перший день тижня.
 Вівторок — другий день тижня.
 Середа — третій день тижня.
 Четвер — четвертий день тижня.
 П'ятниця — п'ятий день тижня.
 Субота — шостий день тижня.
 Неділя — сьомий день тижня.

2. Сьогодні вівторок. Назви попередній день.

Сьогодні субота. Назви наступний день.

Сьогодні неділя. Назви попередній і наступний дні.

3. Продовж: тиждень – це :

а) 1 година; б) 7 днів; в) 3 дні; г) 5 днів.

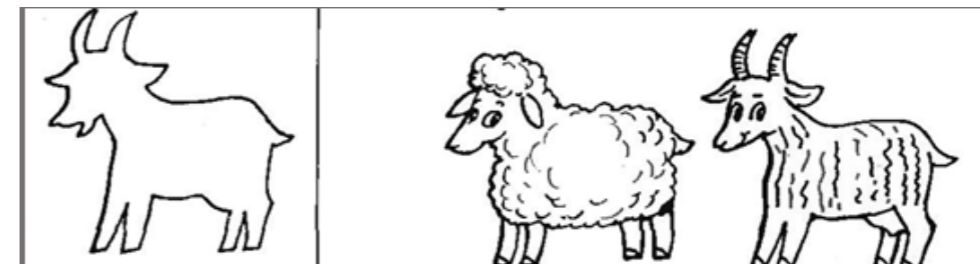
4. Назви дні тижня. Який день тижня сьогодні?

Який день тижня був вчора? Позавчора? І буде завтра?

В які дні тижня ти ходиш до школи?

В які дні тижня ти відпочиваєш?

5. Чий силует ліворуч?

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА НА КІЛЬКА ОДИНИЦЬ

- Поклади 3 палички.
Під ними поклади 3 палички і ще 2 поряд. Де паличок більше? Чому?
Поклади 4 палички.
Під ними поклади 4 палички і ще 1 поряд. Де паличок стало більше? Чому?

Де рибок більше? Чому?	
Де курчат більше? Чому?	

Збільшити на 1 число 5 значить: до 5 додати 1.

$$5 + 1 = 6$$

- Розглянь задачу.

У Олени було 4 зошити в лінійку, а в клітинку — на 2 зошита більше. Скільки зошитів в клітинку було у Олени?

4	? — на 2 більше

Цю задачу можна розв'язати двома способами.

Міркуємо так:

Якщо у лінійку було 4 зошити, а в клітинку на 2 зошита більше, то в клітинку було стільки ж, скільки і в лінійку, та ще 2. Отже, треба до числа 4 додати 2, буде 6.

Можна розв'язати задачу по-іншому:

У клітинку зошитів було більше, ніж 4, а більше число знаходимо дією додавання. Нам треба збільшити число 4 ще на 2 одиниці, отже, треба виконати дію додавання. До числа 4 додати 2, отримаємо 6.

Записуємо розв'язання задачі.

Розв'язання: $4 + 2 = 6$ (з.)

Відповідь: У Олени було 6 зошитів в клітинку.

- Обчисли вирази.

$9 + 1$	$8 + 2$	$7 + 2$	$11 + 1$
$5 + 4$	$2 + 1$	$3 + 6$	$15 + 2$
$4 + 4$	$2 + 3$	$6 + 4$	$14 + 3$

- Обчисли вирази. Визнач, за яким виразом заховано «ключ» до кожного будиночка.

- Збільш на 2 такі числа: 6, 1, 9, 3.

- Запиши числа, у яких: 1 дес. і 3 од., 1 дес. і 8 од., 2 дес.

1. Обчисли вирази на додавання.

$8 - 2$	$5 + 3$	$2 + 4$	$7 - 3$
$2 + 8$	$4 - 1$	$9 - 5$	$4 + 3$

2. Розв'яжи задачі.

1) У кішки Фросі 6 кошенят. З них 4 білих, а решта чорні. Скільки у Фросі чорних кошенят?

$$6 - 4 = \square$$

2) У кішки Фросі 4 білих кошенят і 2 чорних. Скільки всього кошенят у кішки Фросі

$$4 + 2 = \square$$

3. Запиши менше число з кожної пари чисел:

18 і 5	19 і 15	20 і 2	4 і 5
--------	---------	--------	-------

4. Обчисли вирази.

$10 + 1 =$	$7 + 3 =$	$6 + 1 =$	$18 + 2 =$
$15 + 2 =$	$14 + 2 =$	$11 + 1 =$	$10 + 2 =$

5. Чиї це силуети?

1. У виразах назви доданки і суму.

$$5 + 1 = 6$$

$$5 + 4 = 9$$

2. Склади і розв'яжи задачі.

Було	З'їли	Залишилося	Стояло	Поїхало	Залишилося
?			?		

3. Допоможи пташенятам знайти свої будиночки.

4. Завдання на розвиток мислення: розуміння послідовності зображених подій.

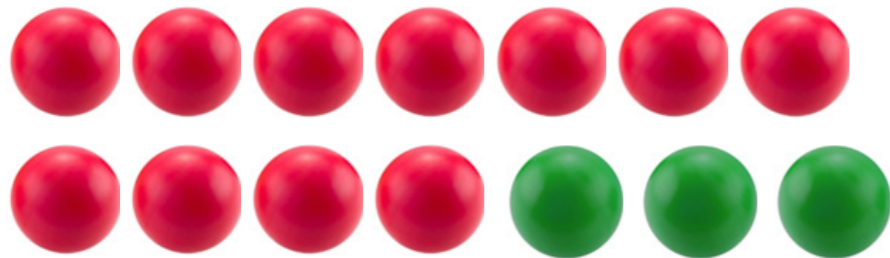

ЗМЕНШЕННЯ ЧИСЛА НА КІЛЬКА ОДИНИЦЬ

1. Поклади 5 паличок в один рядок.
Поклади 5 паличок в другий рядок.
Забери 2 палички з другого рядка.
Чи змінилася кількість паличок у другому рядку? Чому?

2. Як зменшити кількість м'ячів у другому рядку?

$$7 - 3 = 4$$
$$4 < 7$$

2.

$$9 - 5 = 4$$

Цей числовий вираз можна читати так:
від дев'яти відняти п'ять буде чотири;
дев'ять мінус п'ять буде чотири.

Якщо зменшуємо число на кілька одиниць, то виконуємо дію віднімання. Читаємо так: 9 зменшити на 5 буде 4.
Якщо треба знайти різницю чисел, то виконуємо дію віднімання.

Читаємо так: 9 мінус 5 дорівнює 4.
Якщо відоме зменшуване, від'ємник, то знаходимо різницю дією віднімання. Читаємо так: 9 мінус 5 буде 4.

3. Випиши в зошит числові вирази і обчисли їх.

$$9 \quad 9 > 3 \quad 9 = 9 \quad 9 - 4 \quad 3 + 4 \quad 7 - 3$$

4. Зменшити число 8 на 5 — означає від 8 відняти 5

$$8 - 5 = 3$$
$$3 < 8$$

5. Зменши числа 4, 6, 8, 10 на 4.

6.

У виразі $18 - 2 = 16$ назви зменшуване
у виразі $17 - 5 = 12$ назви від'ємник
у виразі $19 - 3 = 16$ назви різницю

7. Котиків менше, ніж цуценят на одного. Вибери правильний малюнок з цуценятами.

1. В одному ящику 6 яблук, а у другому — на 2 яблука менше. Скільки яблук у другому ящику?

2. У Оксани було 10 повітряних кульок. Вона подарувала Олені 5 кульок. Скільки повітряних кульок залишилося у Оксани?

3. Обчисли.

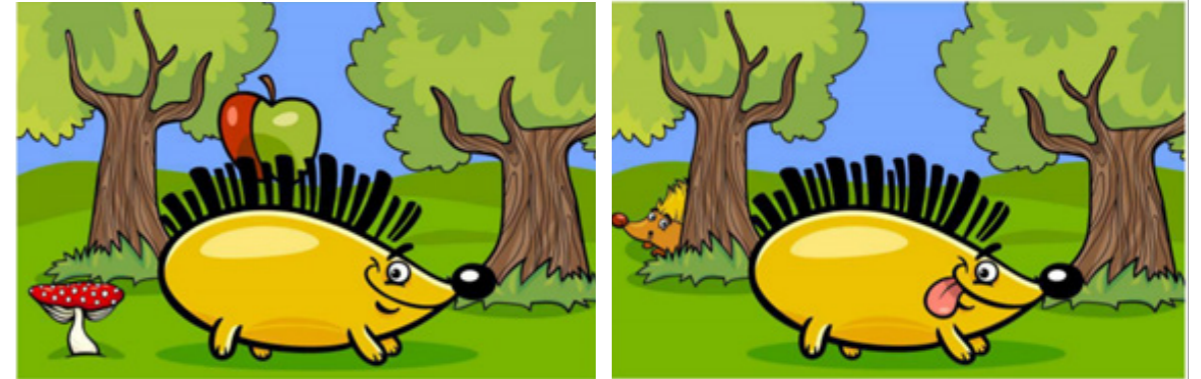
$$8 - 5 \quad 9 - 3 \quad 10 - 2 \quad 6 - 4 \quad 7 - 6$$

4. Щоб зменшити число 10 на 5 треба: $10 - 5 = 5$
 $5 < 10$

5.
Зменш число 10 на: 3, 4, 7, 2.
Збільш число 3 на: 1, 5, 6, 7.

6. Знайди відмінності між малюнками.

1. За малюнком склади і розв'яжи задачу з запитанням «На скільки менше...?».

2. Обчисли вирази.

$$\begin{array}{cccc} 10 - 7 & 5 - 2 & 9 - 6 & 8 - 5 \\ 7 - 4 & 10 - 5 & 6 - 1 & 10 - 2 \end{array}$$

3. Порівняй числа і назви менше число з кожної пари чисел.

$$17 \text{ і } 15 \quad 18 \text{ і } 9 \quad 20 \text{ і } 10 \quad 7 \text{ і } 6 \quad 5 \text{ і } 12$$

4. Випиши в один рядок одноцифрові числа, а в другий рядок — двоцифрові числа: 16, 20, 13, 7, 5, 11, 1, 10, 9, 3, 12, 2, 18, 4, 19, 8.

5. Виконай дії: 7 плюс 2; 9 мінус 1; 12 мінус 2; 2 плюс 7.

 6. Знайди на малюнку зображення трьох тварин.

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПОНЯТЬ «ЗБІЛЬШЕННЯ НА», «ЗМЕНШЕННЯ НА»

1. Знайди і обчисли лише числові вирази.

9 9 > 3 9 = 9 9 - 4 3 + 4 9 - 3

2. Обчисли вирази. Знайди варіанти відповідей до виразів на віднімання із виразів на додавання.

7 - 3 7 - 2 8 - 5

Варіанти відповідей: 2 + 1 4 + 1 1 + 3

3. Встав потрібне число в умову задачі. Запиши за допомогою цифр і знаків дії розв'язання задачі.

Було огірка

Стало на 1

більше

Всього — ?

+ =

4. Склади і розв'яжи задачу.

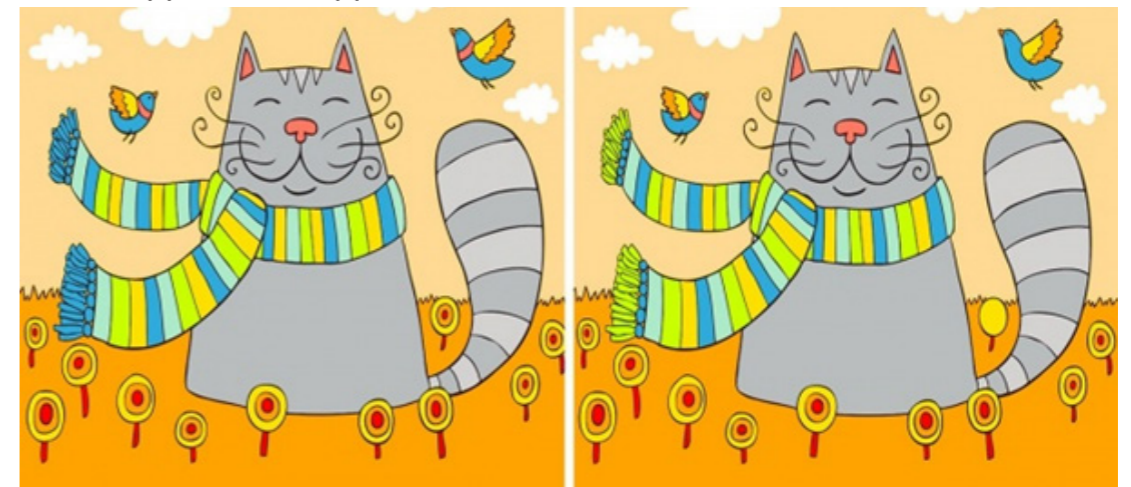
У Олі було ...

У Наталки - на 2 більше.
Скільки слив у Наталки?

5. Знайди п'ять відмінностей між малюнками.

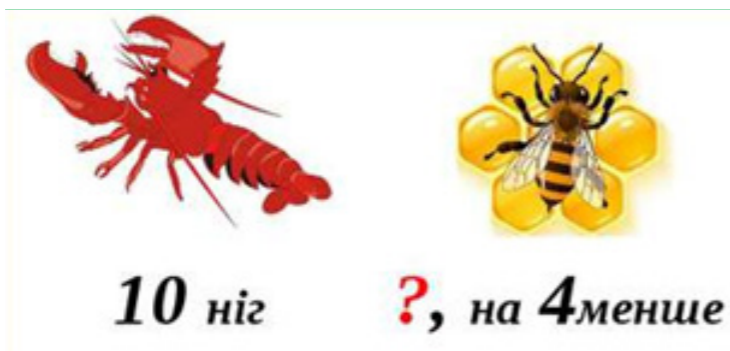

1. Порівняй числа і вирази.

$13 * 6 + 4$	$20 * 1 + 3$	$16 * 10 - 5$	$11 * 6 + 2$
$18 * 5 + 2$	$13 * 13 - 3$	$10 * 8 + 2$	$7 * 9 - 4$

2. За малюнком склади і розв'яжи задачу.

3. Склади за малюнками вирази на додавання і знайди їх значення.

	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>
	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>
	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>
	<input type="text"/> + <input type="text"/> = <input type="text"/>

4. Накресли відрізок на 3 см коротший від даного.

5. Знайди п'ять відмінностей між малюнками.

1. Знайди значення виразів на дві дії.

$1 + 2 + 2 =$	$1 + 2 - 2 =$
---------------	---------------

2. За малюнком склади і розв'яжи задачу.

3. З'ясуй, на якій полицці повинна стояти кожна іграшка. Знайди значення виразів на полицках і постав кожну іграшку на ту полицку, цифра біля якої відповідає значенню виразу на полицці.

 2	 3	 4	6
$3 + 3 - 4$	$3 + 3 - 1$		$9 - 5 - 0$

4. Виміряй довжину відрізків. Запиши їхні довжини у зошит.

1.

2.

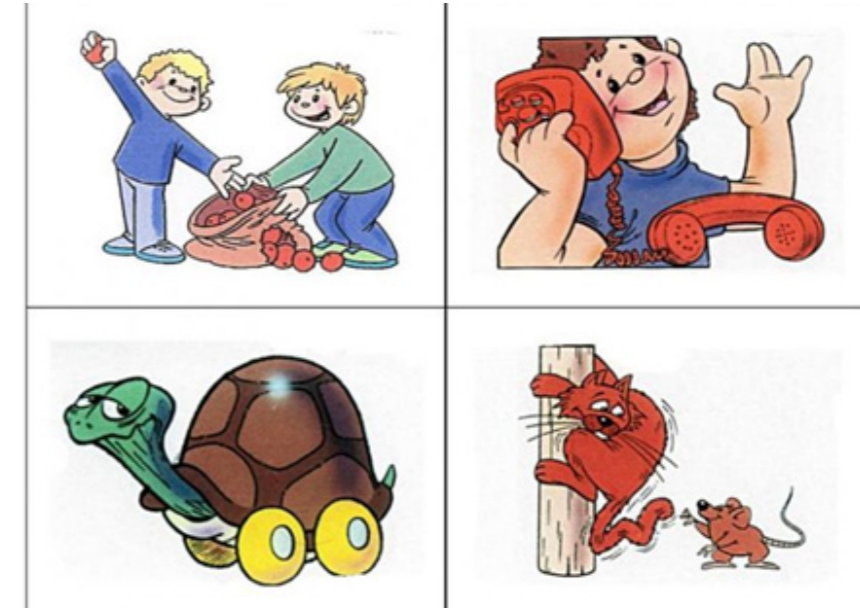
3.

4.

5. Назви, яке дерево найвище? Яке найширше? Яке найнижче? Які однакові? Які з цих дерев зелені взимку?

6. Знайди помилку художника.

ДЕЦИМЕТР

10 см — це дециметр

1 см

1 дм = 10 см

1.

11 см = 1 дм 1 см

12 см = 1 дм 2 см

2. Виміряй довжину відрізка. Отримане число запиши в сантиметрах, а потім у дециметрах і сантиметрах.

3. Накресли 2 відрізки: перший довжиною 1 дм, другий 1 дм і 4 см.

4. Коли в бідон влили 3л молока, то там стало 9л. Скільки літрів молока було в бідоні?

5. Скільки вишень на кожному малюнку?

6. Випиши приклади з однаковими відповідями.

$3 + 5 + 2$	$6 - 4 + 8$	$9 - 1 + 4$	$7 + 2 + 2$
$4 + 4 + 1$	$10 - 5 + 4$	$9 - 6 + 5$	$2 + 8 + 2$

7. Накресли два відрізки: перший довжиною 1 дм 1 см, а другий на 2 см довший від першого.

ЗМІСТ

ЧИСЛА, АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ З ЧИСЛАМИ. ВЕЛИЧИНИ. НУМЕРАЦІЯ В МЕЖАХ 10 (ПОВТОРЕННЯ)

ЗНАКИ $>$, $<$, $=$

ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 10. НАЗВИ ЧИСЕЛ ПРИ ДОДАВАННІ.....

ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10. НАЗВИ ЧИСЕЛ ПРИ ВІДНІМАННІ.....

ЧИСЛО І ЦИФРА 0. НУЛЬ ЯК КОМПОНЕНТ ДІЇ ДОДАВАННЯ.....

НУЛЬ ЯК КОМПОНЕНТ ДІЇ ВІДНІМАННЯ.....

МІРА ВАРТОСТІ.....

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ЗМЕНШУВАНОВО СПОСОБОМ ПІДБОРУ..

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ВІД'ЄМНИКА СПОСОБОМ ПІДБОРУ.....

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10.....

НУМЕРАЦІЯ В МЕЖАХ 20

САНТИМЕТР.....

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20 БЕЗ ПЕРЕХОДУ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК. ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ 1 ($15 + 1$; $1 + 15$; $18 - 1$).....

САНТИМЕТР. КРЕСЛЕННЯ ВІДРІЗКА КОРОТШОГО (МЕНШОГО) ЗА ДАНИЙ.....

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ДО 10 ($10 + 4$; $4 + 10$).....

ВІДНІМАННЯ ВІД ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ОДИНИЦЬ ($16 - 3$).....

ВІДНІМАННЯ ВІД ДВОЦИФРОВОГО ЧИСЛА 10 ($17 - 10$).....

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20. ПРИКЛАДИ НА 2 ДІЇ.....

КРЕСЛЕННЯ ДВОХ І КІЛЬКОХ ВІДРІЗКІВ, ОДНАКОВИХ ЗА
ДОВЖИНОЮ..

ЧАС. ОДИНИЦЯ ЧАСУ – ДОБА.....

ТИЖДЕНЬ – СІМ ДІБ. ДНІ ТИЖНЯ.....

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА НА КІЛЬКА ОДИНИЦЬ.....

ЗМЕНШЕННЯ ЧИСЛА НА КІЛЬКА ОДИНИЦЬ.....

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПОНЯТЬ «ЗБІЛЬШЕННЯ НА», «ЗМЕН-
ШЕННЯ НА».....

ДЕЦИМЕТР.....

Навчальне видання

Леся ПРОХОРОНКО

Віра ФЕСЕНКО

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для осіб з особливими освітніми
потребами (F70)

2 клас (у 2-х частинах)

Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Видано за рахунок державних коштів.

Продаж заборонено

Навчальний посібник відповідає Державним санітарним нормам і
правилам

«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Відповідальний редактор О. Литвин

Редактор О.Горлачов

Художнє оформлення, макет обкладинки Д. Прохоренко

Комп'ютерна верстка Л. Цапенко

Формат 84x108/16. Папір офсетний. Гарнітура Arial

Друк офсетний. Ум. друк.арк. 13,44 Обл.-вид.арк. 9,08

Наклад 10168 прим.

Зам.№ 13778

В оформленні підручника використано деякі світлини з вільних джерел
мережі «Інтернет» та матеріали фотобанку Shutterstock Бренди та
ресурси зображуються лише з освітньою метою
та не є закликом до їх купівлі/відвідування

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7928 ВІД 08.09.2023

Адреса редакції: 02095, м.Київ, вул. Княжий затон, 9а, офс369

E-mail: atlant_publishing@ukr.net

Віддруковано у ТОВ «Поліпрінт» , вул. Лугова 1-А, м.Київ, 04073

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1250 від 27.02.2003р.

